

4.3
I/S Simon og Palle Bukbjerg
Ulfborg Kirkebyvej 39
6990 Ulfborg

Dato: 10-08-2010
Sagsnr.: 050091-2007
Henv. til: Ole Lousdal
Tlf.: 96117826

§ 12 MILJØGODKENDELSE

AF

Kvægbrug på matr. nr. 23a m.fl. Den nordlige Del, Ulfborg
beliggende Ulfborg Kirkebyvej 39 A,
6990 Ulfborg

Miljøgodkendelse er meddelt i
henhold til lov nr. 1572 af 20/12
2006 om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug.

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD	8
<i>Dokumentation</i>	8
<i>Frist for udnyttelse af godkendelse</i>	8
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	8
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	8
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	8
<i>Stalde</i>	9
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	9
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	9
<i>Døde dyr</i>	10
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	10
<i>Påfyldning af gyllevogne</i>	10
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	11
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	11
<i>Lugt</i>	11
<i>Transport</i>	11
<i>Støj</i>	11
<i>Støv</i>	12
<i>Spildevand</i>	12
<i>Skadedyr</i>	12
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	13
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	13
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	14
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	14
<i>Sædskiye</i>	14
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	14
MILJØPÅVIRKNING FRA HUSDYRBRUGETS AREALER	14
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	14
<i>Arter på habitatdirektivets bilag IV</i>	15
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	15
KLAGEVEJLEDNING	15
OFFENTLIGGØRELSE	16
RETSBESKYTTELSE	17
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	18
OPLYSNINGER OM GÆLDENDE LOVGIVNING	18
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	19
GENERELLE FORHOLD	19
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	19
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	20
<i>Varetagelse af hensyn til landskab</i>	21
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	22
<i>Alternative muligheder</i>	22
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	22
<i>Det ansøgte husdyrbrug</i>	22
<i>BAT – bedste tilgængelige teknik</i>	23

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

<i>Drift</i>	23
<i>Stalde</i>	23
<i>Ventilation</i>	28
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	28
<i>Foder</i>	28
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	29
<i>Fyringsanlæg</i>	30
<i>Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof</i>	30
<i>Affald og kemikalier</i>	31
<i>Døde dyr</i>	32
<i>Sprøjtemidler og medicin</i>	33
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	34
<i>Påfyldningsplads for gyllevogne</i>	35
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	35
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	36
<i>Ammoniak</i>	36
<i>Lugt</i>	37
<i>Transport</i>	39
<i>Støj</i>	40
<i>Støv</i>	41
<i>Lys</i>	41
<i>Spildevand</i>	41
<i>Skadedyr</i>	42
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	42
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	43
<i>Renere teknologi</i>	44
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	46
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	46
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	48
<i>Sædskifte</i>	48
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	48
MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER	51
<i>Grundvand</i>	51
<i>Arter på habitatdirektivets Bilag IV</i>	52
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	53
<i>Beskrivelse af Habitatområde Nissum Fjord og udpegningsgrundlag</i>	54
<i>Husdyrtrykket i oplandet til Nissum Fjord</i>	60
<i>Fosfor i oplandet til Nissum Fjord</i>	61
<i>Nitrat i oplandet til Nissum Fjord</i>	66
<i>Holstebro Kommunes samlede vurdering af påvirkningen af Natura 2000-området Nissum Fjord</i>	67
<i>Grundlaget for forhåndsvurderingen</i>	68
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	69
BILAG	70
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	70
BILAG 2 – HUSDYRBRUGETS LOKALISERING	71
BILAG 3 – BESKYTTEDE DIGER OG FORTIDSMINDER	72
BILAG 4 – LAVBUNDSAREALER VED EJENDOM, HVOR DER IKKE MÅ PLACERES ENSILAGESTAKKE	73
BILAG 5 – OPBEVARINGSSTED FOR DØDE DYR	74
BILAG 6 – TRANSPORTRUTER DEL 1/2	75
BILAG 6 – TRANSPORTRUTER DEL 2/2	76
BILAG 7 – AFLØBSPLAN	77
BILAG 8 – TERRÆNFORHOLD OMKRING GYLLEBEHOLDER	78
BILAG 9 – VANDHUL BESKYTTET MED 10 METER BRÆMME	79
BILAG 10 – UDBRINGNINGSAREALER - OVERSIGT	80
BILAG 10 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 1/5	81

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 10 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 2/5.....	82
BILAG 10 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 3/5.....	83
BILAG 10 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 4/5.....	84
BILAG 10 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 5/5.....	85
BILAG 11 – § 3 NATUR I NÆRHEDEN AF ANLÆGGET.....	86
BILAG 12 – AREALER INDENFOR 1000 METER AF § 7 NATUR (BUFFERZONE I OG II)	87
BILAG 13 – AREALER BELIGGENDE INDENFOR NATURA 2000 OMRÅDER (MARK 21 OG 39)	88
BILAG 14 – AREALER INDENFOR 200 METER FRA BYZONE OG BOLIGOMRÅDER I LANDZONE.....	89
BILAG 15 – JORDBUNDSTYPER.....	90
BILAG 16 – NITRATKLASSE OMRÅDER	91
BILAG 17 – GRUNDVANDSOMRÅDER	92
BILAG 18 - FOSFORKLASSER.....	93
BILAG 19 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2.....	94
BILAG 19 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2.....	95

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	10-08-2010
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12 (over 250 dyreenheder)
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	I/S Simon og Palle Bukbjerg
Husdyrbrugets adresse	Ulfborg Kirkebyvej 39 A
Husdyrbrugets telefonnumre	97 49 21 91 / mobil: 21 68 36 26
Husdyrbrugets ejere og kontaktperson	Simon og Palle Bukbjerg
Matr. nr.	23a m.fl.
Ejerlav	Den nordlige Del, Ulfborg
CVR-nr. / P-nr	28072864 / 1010963962
CHR-nr	58818
Ejendomsnr.	661-0182111
Husdyrbrugets konsulent	Henrik Germundsson, Østre Hovedgade 44, 7560 Hjerm
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro, tlf. 96 11 75 57, e-post: naturogmiljo@holstebro.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Den 19-12-2007 har I/S Simon og Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39 A, 6990 Ulfborg, ansøgt om godkendelse af udvidelse af kvægproduktionen på ejendommen Ulfborg Kirkebyvej 39 A, 6990 Ulfborg, fra en samlet produktion på 286,61 dyreenheder (DE) i kvæg og svin til 317,98 DE i malkekøer med opdræt. Udvidelsen sker i eksisterende stalde på Ulfborg Kirkebyvej 39 A. Endvidere opføres der en ekstra plansilo på 600 m². Produktion af slagtesvin ophører i forbindelse med udvidelsen.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er desuden omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet², idet kvægproduktionen er større end 250 DE. Hele husdyrbruget er godkendelsespligtig, og Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø.

Produktionen ønskes udvidet med flere malkekøer, kvier og småkalve. Udvidelsen omfatter opførelse ny plansilo i tilknytning til eksisterende ensilageanlæg. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter på husdyrbruget. Der drives ikke biverksomhed.

Når ovennævnte er gennemført vil det samlede dyrehold på husdyrbruget bestå af 185 malkekøer, tung race, 92 småkalve, tung race (0-6 mdr.), 92 kvier, tung race (6 mdr. -27 mdr.), 94 tyrekalve, tung race (43 - 60 kg), svarende til i alt 317,98 DE.

¹ Lov nr. 1572 af 20/12-2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for virksomhedens forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 185 malkekøer, tung race, 92 småkalve, tung race (0-6 mdr.), 92 kvier, tung race (6 mdr. -27 mdr.), 94 tyrekalve, tung race (43 - 60 kg), svarende til i alt 317,98 DE, på husdyrbruget matr. nr. 23a m.fl. Den nordlige Del, Ulfborg beliggende Ulfborg Kirkebyvej 39 A, 6990 Ulfborg.

Godkendelsen bygger på virksomhedens ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er der stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

DOKUMENTATION

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jf. bilag 19), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

FRIST FOR UDNYTTELSE AF GODKENDELSE

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

5. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

DET ANSØGTE HUSDYRHOLD

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

6. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race	185	246,89
Kvier, 6- 27 mdr, tung race	92	44,91
Småkalve, 0-6 mdr. tung race	92	25,14
Tyrekalve (43-60 kg), tung race	94	1,04
I alt		317,98

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i skema 2. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår og fremgå af driftsjournalen, jf. bilag 19.

Der tillades at fordelingen mellem køer og opdræt varierer med +- 10 % indenfor de maksimalt 317,98 DE.

STALDE

7. Skrabere over gyllekanaler i stald A1, skal skrabe hele spaltearealet minimum hver 4 time.
8. I dybstrøelsesstaldene [stald A3, B1 og B2] skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåten altid er tør i overfladen.
9. Dyrene i stald A2 (spaltegulvbokse) skal senest i 2020 opstaldes i en stald der opfylder kravene til BAT.
10. Eventuelle kalvehytter kan i mindre antal etableres i tilknytning til eksisterende byggeri, såfremt afstandskrav, jf. husdybrugslovens §§6 og 8, overholdes, og såfremt hytterne etableres på befæstet areal, der overholder de lovmæssige krav i husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 4.

RENGØRING AF STALDANLÆG

11. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

12. De nye ensilagepladser på i alt 12*50 meter skal etableres efter landbrugets byggeblad nr. 103.09-01 og i øvrigt som angivet i den miljøtekniske vurdering.
13. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånede mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænede eller lavbundslande uden okkerklasse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen, jf. bilag 19.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

DØDE DYR

14. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container således, at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, at den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

15. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
16. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jf. bilag 19.

PÅFYLDNING AF GYLLEVOGNE

17. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb således, at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST HUSDYRGØDNING

18. Komposteret dybstrøelse må placeres i markstakke, såfremt markstakkene er overdækkede og placeres, så de overholder kravene for ensilagestakke i vilkår 13.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

LUGT

19. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

TRANSPORT

20. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.
21. Transport med husdyrgødning skal, så vidt muligt, ske uden om bymæssig bebyggelse.

STØJ

22. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

23. Ved klage over støj fra husdyrbruget kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkraV. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkraVene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industri-støj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 0 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

24. Porte og vinduer i ladebygningen, hvor foderkværnen er placeret, skal holdes lukkede mens valse kører.

STØV

25. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.
26. Fodersiloen skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

SPILDEVAND

27. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn m.v. ved overfladeafstrømning.
28. Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, og sprøjtemiddelrester og lignende skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystem. Udbringning skal ske jf husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

SKADEDYR

29. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

30. Der skal, inden den 10-02-2011, udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være skriftligt og accepteres af Holstebro Kommune. Forslag til beredskabsplan skal sendes til kommunen senest den 10-01-2011.

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal som minimum indeholde:

- Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen, herunder placering af drænbrønde på arealet øst for ejendommen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

MILJØ- OG RESSOURCESTYRING

31. Husdyrbruget skal minimum en gang i kvartalet føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
32. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarelig måde opnås en reduktion af miljøbelastningen.

Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre rene teknologier i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reduktion af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reduktion af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner
- Affaldsreducerede tiltag

33. Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mu-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

lighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

34. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

35. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 10 og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.
36. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 317,98 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 3, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 1,25 DE/ha.

SÆDSKIFTE

37. Der skal etableres efterafgrøder på udspretningsarealerne svarende til 3 procentpoint udover plantedirektoratets pligtige efterafgrødekrav.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

38. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer

FOREBYGGELSE AF FORURENING AF VANDMILJØET

39. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er ri-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

siko for afstrømning.

40. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
41. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

ARTER PÅ HABITATDIREKTIVETS BILAG IV

42. Omkring vandhullet angivet på bilag 9 skal der etableres og opretholdes en 10 meter bred udyrket bræmme.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 15-09-2010 påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 18-08-2010.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Miljøklagenævnet, Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra be-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

kendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- I/S Simon og Pale Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39 A, 6990 Ulfborg (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Johannes Høgsberg Kristensen, Ulfborg Kirkebyvej 43, 6990 Ulfborg (nabo)
- Peder Christian Pedersen Nagstrup, Ulfborg Kirkebyvej 37, 6990 Ulfborg (nabo)
- Helle Manicus, Lystlundvej 1, 6990 Ulfborg (forpagtet jord)
- Michael Mortensen, Lystlundvej 6, 6990 Ulfborg (forpagtet jord)
- Kurt Noesgaard, Vembvej 23, 6990 Ulfborg (forpagtet jord)
- Inge Andersen, Ewald Tangsvej 5, 6990 Ulfborg (forpagtet jord)
- Erik Madsen, Holstebrovej 15, 6990 Ulfborg (forpagtet jord)

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse sendt til:

- Henrik Germundsson, Østre Hovedgade 44, 7560 Hjerm. E-Post: germunds@tiscali.dk (ansøgers rådgiver)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov. E-post: enie@akademiaarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

I perioden 02-06-2010 til 14-07-2010 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret i Holstebro Onsdag, på Holstebro Kommunes hjemmeside og er sendt til følgende:

- Johannes Høgsberg Kristensen, Ulfborg Kirkebyvej 43, 6990 Ulfborg (nabo)
- Peder Christian Pedersen Nagstrup, Ulfborg Kirkebyvej 37, 6990 Ulfborg (nabo)
- Helle Manicus, Lystlundvej 1, 6990 Ulfborg (forpagtet jord)
- Michael Mortensen, Lystlundvej 6, 6990 Ulfborg (forpagtet jord)
- Kurt Noesgaard, Vembvej 23, 6990 Ulfborg (forpagtet jord)
- Inge Andersen, Ewald Tangsvej 5, 6990 Ulfborg (forpagtet jord)
- Ejner Brunbars, Holstebrovej 15, 6990 Ulfborg (forpagtet jord)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov. E-post: enie@akademiaarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

I 6 ugers høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- *Ingen bemærkninger*

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i Holstebro Onsdag i perioden 23-09-2009 til den 07-10-2009:

- *Ingen bemærkninger modtaget.*

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Ulfborg Kirkebyvej 39 A, 6990 Ulfborg, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddelt påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12-2006, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. af 18/06-2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2018.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Godkendelsen træder i kraft den 10-08-2010. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om gældende lovgivning

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Simon og Palle Bukbjerg ejer og driver husdyrbruget Ulfborg Kirkebyvej 39 A, 6990 Ulfborg. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt konventionelt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. De drifts- og miljøansvarlige på ejendommen er Simon og Palle Bukbjerg. Det vurderes at være vigtigt,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

at andre personer, der arbejder på ejendommen, kender godkendelsens vilkår, for den del af driften som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer i ejerforhold eller ændringer i de personer der er ansvarlige for driften, herunder ansvarlig for de miljømæssige forhold på ejendommen, skal dette skriftligt anmeldes til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 3,5 km nordøst for Ulfborg og ca. 850 m øst for Ulfborg Kirkeby.

Zonestatus: Ejendommen er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Ejendommen er beliggende i det åbne land.

Afstand fra ejendommen til nærmeste naboer:	
Nærmeste nabo	
- med landbrugspligt	147 m
- uden landbrugspligt	288 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (krav 50 meter)	ca. 3,5 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (krav 50 meter)	ca. 850 m
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, (300 meter)	> 1 km
Afstand fra anlægget til naturområder:	
Højmose	ca. 37 km
Lobeliesø	ca. 13 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 3 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 2,9 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 5 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	over 9 km
Ammoniakfølsomme søer*, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 3,3 km

*Denne søtype er endnu ikke kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg:	
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m) - ensilagesiloer	156 m
Almene vandforsyningsanlæg (50 m) - ensilagesiloer	> 1000 m
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m) - ensilagesiloer	> 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m) - ensilagesiloer	ca. 188 m
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m) - ensilagesiloer	> 1000 m
Beboelse på samme ejendom (15 m) - ensilagesiloer	ca. 116 m
Naboskel (30 m) - ensilagesiloer	ca. 75 m

Af bilag 2 fremgår husdyrbrugets lokalisering i forhold til naboer m.v. Kvægbruget ligger forholdsvis langt fra naboejendomme, byzone og samlet bebyggelse. Desuden ligger anlægget udenfor bygge- og beskyttelseslinjer.

Det vurderes, at husdyrbruget anlægsplacering, herunder ny plansilo opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede > 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindinger, offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB

Landskabsinteresser

Der etableres ny plansilo i forbindelse med udvidelse af husdyrbruget.

Ejendommen ligger udenfor for landskabeligt interesseområde. Indenfor en afstand af 1500 meter fra ejendommen er der et fredet voldsted, men i øvrigt ikke flere beskyttede fortidsminder inden for 1500 meters afstand. Bygningerne ligger uden for skovbyggelinie, kirkebeskyttelseslinie, kystnærhedszone mv.

Der løber et beskyttet dige langs vestsiden af ejendommen, jf. bilag 3. Det beskyttede dige er omfattet af museumslovens § 29a. Der må derfor ikke foretages ændring i tilstanden af diget. Digets placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende miljøgodkendelse.

Da plansilo opføres i tilknytning til og i samme stil som de eksisterende anlæg / bygninger med samme formål, vurderes der ikke at ske forringelse af de landskabelige værdier.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved overdragelse eller ved ophør af husdyrbrugets aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres inden for 14 dage.

Ved husdyrbrugets ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres
- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning
- Alle olietanke skal tømmes
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Holstebro Kommunes affaldsregulativer.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

En alternativ løsning er ikke at udvide produktionen, en strategi der er urentabel i forhold til den økonomiske udvikling på området.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne.

Husdyrbrugets anlæg

DET ANSØGTE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse.

Skema 1. Produktionsstørrelse

Dyretype	Eksisterende produktion		Ansøgt produktion	
	antal	DE	antal	DE
Malkekøer, tung race	145	193,52	185	246,89
Kvier, 6-27 mdr., tung race	0	0	92	44,91
Småkalve, 0-6 mdr., tung race	35	9,46	92	25,14
Tyrekalve, (43-60 kg), tung race	0	0	94	1,04
Slagtesvin (30-102 kg)	1000	25,68	0	0
Kvier, 6-27 mdr., tung race	114	57,95	0	0
I alt (DE)		286,61		317,98

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da ejendommen kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder maksimalt må være på 317,98 DE i kvæg som gennemsnit over tre planperioder og som angivet i ovenstående skema. Der accepteres dog variationer i fordelingen mellem dyretyperne med indtil 3 DE. Holstebro Kommune finder, at en fleksibel produktionsform ikke er i konflikt med beskyttelsen af den omkringliggende natur eller nabobeboelser.

BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK

Strategien i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedste Tilgængelige Teknik".

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) indenfor kvægdrift, er det Holstebro kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er universelle og derfor kan overføres til kvægbrug. Husdyrbruget benytter sig til stædighed af professionel landbrugsrådgivning, og driften af ejendommen bliver derfor tilrettelagt efter den nyeste viden indenfor området.

I nedenstående er husdyrbruget bl.a. gennemgået mht. indførelse af BAT indenfor:

1. Staldindretning
2. Foder
3. Opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning
4. Forbrug af vand og energi
5. Management

DRIFT

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke øget belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving og tilpasning pga. sygdom må forventes.

STALDE

Husdyrbrugets indretning fremgår af bilag 1 og nedenstående tabel.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 2. Bygninger, dyrehold og staldsystem.

Bygning	Anvendelse	Areal (m ²)	Maksimalt antal dyr på stald	Staldsystem
(A) Stald bygget 2005	Kostald, kviestald og opstaldning af goldkøer	2.800 m ²	180 malkekøer 92 Kvier/stude (6-27 mdr.) 5 Goldkøer	(A1) Sengestald m. spalter over ringkanal, skrabning hver 2. time (A2) Sengebåsestald med spalter over ringkanal, skrabning hver 2. time (A3) Dybstrøelse hele arealet
(B) Gl. kostald	Småkalve og tyrekalve	350 m ²	92 småkalve (0-6 mdr) 94 Tyrekalve (43-60 kg)	(B1) Dybstrøelse hele arealet (B2) Dybstrøelse hele arealet
Gl. svinestald 2	Fremover anvendes bygningen ikke som stald.		ingen	---
Ungdyrstald	Fremover anvendes bygningen ikke som stald		ingen	---

Kalvehytter

Der etableres ikke udendørs kalvehytter.

Staldafsnit A3, B1 og B2 indrettet som dybstrøelsesstalde

I ansøgningen angives *ingen* oplysninger under valg af bedste tilgængelige staldteknologi vedr. dybstrøelsesstalde.

Holstebro Kommunes vurdering af dybstrøelsesstaldene A3, B1 og B2

Staldafsnit A3 er et dybstrøelsesafsnit i kostalden som anvendes til opstaldning af goldkøer. Stald B (afsnit B1 og B2) anvendes til opstaldning af småkalve og tyrekalve. Staldirretningen er for begge dyretyper dybstrøelse i hele arealet.

Der er aktuelt ingen BAT-blade på dybstrøelsesstalde for småkalve, tyrekalve eller goldkøer. Holstebro Kommune vurderer, at den pågældende staldtype principielt godt kan være BAT, såfremt der strøs halm eller andet tørstof i rigelige mængder i dybstrøelsesstalden, så dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, hvilket reducerer ammoniakemissionen. Dette sikres ved vilkår.

Stald A, staldafsnit A1 og A2 i stald fra 2005

Stalden fra 2005 er indrettet med 3 staldsystemer. Afsnit A1 med opstaldning af malkekøer er indrettet som sengestald spalter og ringkanal, skrabning hver 4. time. Kvierne er i staldafsnit (A2) opstaldet på spaltegulvbokse. Staldafsnit A1 og A2 er en del af det samme gyllesystem.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ansøgers begrundelse for fravalg af gyllekøling:

"Der kan ikke installeres gyllekøling i allerede opførte bygninger uden store ekstra investeringer."

Ansøgers begrundelse for fravalg af luftrensning via syre eller biologisk:

"I ansøgningen er der fravalgt luftrensning via syre el. biologisk, fordi det ikke kan praktiseres i stalde med naturlig ventilation."

Ansøgers begrundelse for fravalg af gylleforsuring:

" Der installeres ikke forsøringsanlæg idet der er tale om en staldtype med spalter og skraber. Der kan derfor kun kunne opnås en reduktion i ammoniakfordampningen fra stalde og lagertanken svarende til ca. 1 %. Ved at installere skrabet er ammoniak fordampningen reduceret med 130 Kg N/år og mer-emission er fra anlægget er nedsat med 177,02 Kg N/år.

Når meremissionen er nedsat med 177 Kg N/år bliver rentabiliteten i et forsøringsanlæg for lille. Omkostningerne til forsuring vil være ud fra nedenstående tabel fra miljøstyrelsen 23 kr./kg N x 26167,15 kg N. I gylle = 601844,45 kr. + driftsomkostninger til syre, strøm og pumper m.m.

Investeringen afskrives over 10 år og renten er 6 % =	63600 kr.
Drift omk.pr. år	25000 kr.
I alt	88600 kr./4444 m3 gylle = 19,9 kr/m3
Investering i stald fra 2005 incl gylletank og ensilageplads =	kr. 8.100.000
Afskrivning 20 år , 5 % rente	= kr. 810.000
+ forsuring	kr. 88.600
I alt pr. år	kr. 898.600

Indtjening fra kalkule 187 køer x 6447 kr (bilag) kr. 1.205.589

DB til forrentning af ejendom, løn, skat kr. 306.989

Ejendomspris inden stald 7.800.000 med 2% rente kr. 156.000
Afdrag 30 år kr. 260.000

Til løn og skat kr – 109.011

For øjeblikket er der ikke økonomi i, at investerer i forsøringsanlæg. Ammoniak fordampningen er også overholdt i ansøgningen. Ud over en meromkostning på 19,9 kr./m³ gylle er der også problemer med at opretholde et naturligt dannet flydelag på gyllebeholderen. Gældende lovgivning stiller krav om et flydelag, og det skal derfor etableres og vedligeholdes efterfølgende, hvis gylle ikke danner et naturligt flydelag. Den sure gylle kan have negative konsekvenser for holdbarheden ved nogle typer af beton på grund af sulfatreaktion. Der er ikke garanti for betonen i stalden er syrefast.

I følge rapport fra Infarm (bilag i ansøgning) koster det i afskrivninger (tabel 86) og driftsomkostninger. (tabel 87) Omregnet til 300 DE., 200000 kr. om året at have et forsøringsanlæg, eller en omkostning pr kg N på 62 kr.

Tabel 86: Investering. Årlig omkostning	Kr. 65.000
Tabel 87: Forbrug og omkostninger herved. Total pr. år	Kr. 149.239

ialt	Kr.	214.239
Omk. pr. DE	kr.	714,13
Tabel 88: Kg. reduceret N		3.207 kg N
Handelsgødnings N Købspris efterår 2009	kr.	4,89 pr. N
Handelsgødnings S. Købspris efterår 2009	kr.	2,50 pr S
Indtægt hvis Reduceret N sættes til pris 3207 * 4,89	Kr.	15.682
* Indtægt ved Reduceret S iflg. tabel 89: 300 de/2,3 de/ha * 30 kg S * 2,5 kr/S		
Total omk		kr. 198.557

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Omkostning pr. malkeko i stalden 198.557 / 184 = kr. 1.079

Grovfoder afgrøde har et max. Behov på 40 kg S /ha. pr år, så tabel 89 (infarm bilag) passer ikke, fordi afgrøderne ikke kan forbruge 15 Hkg./S./ha. og N/S forhold, forholdet mellem kvælstof og svovl må ikke overstige 20 (der må max. være 20 gange så meget svovl som kvælstof) Man kan ikke få penge for noget man ikke kan bruge.”

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald A, jf. staldafsnit A1 og A2:

BAT på malkekvægstalde er som udgangspunkt i dag enten gylleforsuring (Ma.St.01:v2 05-09) eller præfabrikerede drænedede gulve (107.04-51).

Den eksisterende kostald og afsnittet med spaltegulvbokse er etableret med ringkanal. Staldsystemet er i sig selv ikke en BAT-stald, idet ammoniakemissionen vurderes at ligge på omkring 8 % uden medregnet effekt af spalteskraber. Stalden er etableret med spalteskraber, hvilket forventeligt reducerer ammoniakfordampningen fra stalden med 20 %.

Ansøger har fravalgt gyllekøling pga. at stalden er eksisterende og da det vil være dyrere at etablere i en eksisterende stald. Ligeledes er luftrensning fravalgt af ansøger, da dette ikke er muligt at etablere i en stald med naturlig ventilation. Holstebro Kommune er enig i ansøgers betragtning om at gyllekøling ikke er BAT i en eksisterende stald fra 2005, der ikke er saneringsmoden, og hvor der ikke er mulighed for at udnytte overskudsvarmen fra gyllekølingen. Holstebro Kommune er ligeledes enig i ansøgers betragtninger om at luftrensning ikke er muligt på en stald med naturlig ventilation.

Ansøger har ikke forholdt sig til muligheden for at etablere faste drænedede gulve efter BAT-byggeblad nr. 107.04-51. Holstebro Kommune vurderer dog, at det ikke er proportionalt at indføre et nyt staldgulv i en eksisterende stald fra 2005, da staldsystemet ikke forventes at være nedslidt før efter 15-20 år.

Ansøger har fravalgt forsuring af gylle pga. økonomiske årsager. Ansøger fremhæver desuden, at der er usikkerhed omkring betonens syrefasthed.

Holstebro Kommune vurderer, at forsuring af gylle i kostalden som udgangspunkt er BAT på Ulfborg Kirkebyvej 39, idet der er tale om en stald fra 2005 etableret med sengebåse, spalter og ringkanal. Holstebro Kommune har fået oplyst fra Infarm (producent af gylleforsuringsanlæg), at der ikke vil være problemer med betonen i en stald fra 2005. pH i gyllen på 5-5,5 svarer i øvrigt til pH i regnvand.

Husdyrlovens definition af BAT stammer fra IPPC-direktivet og handler i høj grad om at forebygge, at forurening opstår og herigennem undgå unødigt forurening. Princippet om BAT supplerer i den forbindelse det miljøbeskyttelsesniveau, der følger af det generelle beskyttelsesniveau og det lokale miljøes tålegrænser. BAT kan populært sagt sidestilles med en generel branchenorm. Det betyder, kravet om indførelse af BAT på et husdyrbrug ikke skærpes ved at det evt. ligger i et særligt følsomt område. Ligeledes skal indførelse af BAT teknologier i en stald ske uafhængigt af sårbar natur i nærheden af anlægget.

I BAT-blad nr. Ma.St.01:v2 05-09 fremgår følgende tabel:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Table 1: Skøn over økonomiske konsekvenser af gylleforsuring i kvægstalde med ringkanal og bagskylsanlæg sammenlignet med referencesystemet.

Svovlsyrebehandling af gyllen i stalde med drænet gulv	Merinvestering pr. sengebås	Samlet meromkostning pr. kg EKM ekskl. værdi af sparet N og S		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret ekskl. værdi af sparet N	Værdi af ændret N og S indhold	Samlet meromkostning pr. kg EKM inkl. værdi af sparet N og S		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdi af sparet N og S
		kr.	i %			kr.	i %	
Dyreenheder	kr.	kr.	i %	kr.	kr.	kr.	i %	kr.
75	11.556	0,15	7	100	14.914	0,13	6	81
150	5.778	0,09	4	58	29.827	0,06	3	39
250	3.467	0,06	3	41	49.712	0,03	2	23
500	2.000	0,05	2	30	99.425	0,02	1	12
750	1.689	0,04	2	28	149.137	0,01	1	9
950	1.333	0,04	2	25	188.907	0,01	0	7

Beregningerne er foretaget på baggrund af nybyggeri til en produktion fra 75 til 950 DE. Økonomivurderingerne er baseret på producentoplysninger og skøn.

Af tabellen fremgår de samlede meromkostninger pr. kg EKM inkl. værdien af sparet N og S.

Af budgetkalkuler for malkekvæg 2008/2009 fremgår nedenstående tabel. Det gennemsnitlige dækningsbidrag/kg EKM for 2008 og 2009 er på 1,15 kr.

Malkekvæg, stor race, ensilagefodring, majs- og kl.græs, u. afgræs.

1 årsko+1,1 stk årsopdræt		Året 2008		Året 2009		Ændring	
Produceret kg EKM:	10000	Pris	Kroner	Pris	Kroner	Kr.	Pct.
Foderudnyttelse:	0,85						
Udbytte i alt, se spec. i 1. kalkule for stor race			28533		23298	-5235	-18
Stykomkostninger	FE Kg						
C-blanding	521 453	2,11		1,58			
A-blanding		2,05		1,43			
Sojaskrå	940 790	1,90		1,75			
Byg, købspris	1226 1300	1,60		1,06			
Kalveblanding	100 100	2,05		1,75			
Sodmælk	50 210	2,20		1,76			
Mineralblanding		3,00	5503	3,20	4340	-1163	-21
Byghelsæd		1,20		1,20			
Majssilage	3853	1,20		1,20			
Kløvergræssilage	2324	1,20		1,20			
Byghalm	161 831	0,50	7828	0,50	7828	0	0
Dyrlæge, avl, kontrol			2150		2250	100	5
I alt	9175		15481		14418	-1063	-7
Dækningsbidrag pr årsko			13052		8880	-4172	-32
Dækningsbidrag/kg EKM			1,37		0,93		

En omkostning på 0,03 kr. pr. kg EKM svarer således til 2,6 % af dækningsbidraget ved 250 DE og 5,2 % af dækningsbidraget ved 150 DE. Ejendommen Ulfborg Kirkebyvej 39 har et dyrehold opstaldet i stald med gyllesystem på ca. 245 DE (beregnet efter Definitionerne gældende før 1/1 2010 og som angivet i ovenfor nævnte BAT blad). Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at det pt. ikke er proportionalt at indføre gylleforsuring på ejendommen, da omkostningen hertil er på mere end 2 % af dækningsbidraget.

Der stilles vilkår om at der i stald A1 og A2 skal indføres skrabeplanlæg og at spalterne skal skrubes minimum hver 2. time.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

VENTILATION

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende.

Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

RENGØRING AF STALDANLÆG

Stalde rengøres efter behov. Erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtmissionen. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår om rengøring af staldanlæg.

FODER

Opbevaring af foder

Roehus, foderlade og foderrum i de eksisterende bygninger bruges til opbevaring af tilskuds-foder, kraftfoder, mineraler, halm m.v.

Der anvendes eller opbevares ikke kartoffelpulp på ejendommen. Der stilles ikke skærpede vilkår omkring anvendelse af bestemte typer af foder.

Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende. Dette sker gennem en samlet foderopbevaring og foderhåndtering på Ulfborg Kirkebyvej 39, hvor der etableres ny ensilageplads, så alt foder opbevares i fodersiloer.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med en uvildig konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Vurdering

Husdyrbruget producerer foderet til kvægholdet på egen jord. Der udtages foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

Opbevaring af ensilage i plansiloer

Ensilageplads nr. 1 med fast bund er på 864 m². Overfladevand fra denne ledes til gyllebeholder. Ensilageplads nr. 2 og 3 på i alt 1000 m² har sider på 2,8 meter og er etableret efter byggeblad nr. 103.09-01. Overfladevand fra disse ledes via opsamlerbrønd til gyllebeholder. Den nye ensilageplads bliver 12x50 meter og med sider på 2,8 meter, i alt 600 m². Den nye ensilageplads bygges efter byggeblad nr. 103.09-01 og tilsluttes opsamlerbrønd. Ved etablering af den ansøgte plansilo oplyses det i ansøgningen, at al ensilage fremover kan opbevares over beton.

Ensilage i markstakke

Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak. Oplag af ensilage i markstak under visse omstændigheder kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg.

Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte på marken i markstak, skal den placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplæg på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken. Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilage-markstakke ikke må placeres på arealer, der skræner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse.

Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse eller på drænedede arealer, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jvf. bilag 4 og Skema 5.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

FYRINGSANLÆG

Stuehuset opvarmes med stokerfyr under 1 MW. Der stilles ikke skærpede krav vedr. opvarmning af husdyrbruget.

HÅNTERING OG OPBEVARING AF OLIE, SPILDOLIE OG BRÆNDSTOF

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Etableret år	Sløjfes senest	Indhold
Overjordisk 1800 liter	Maskinhus, fast bund	1979	2009*	Diesel
Overjordisk 1800 liter	Maskinhus, fast bund	1980	2010*	Diesel
Nedgravet 1500 liter	Nedgravet	1977	2007*2017'	---
Overjordisk 2500 liter	Maskinhus, fast bund	1998	2028	Diesel

I ansøgningen oplyses det, at olietankene er placeret inde i maskinhuset i et lukket rum med betongulv og kant udadtil. Hvis en tank springer læk kan olien ikke løbe ud på gårdspladsen. Ved siden af olietankene står der savsmuld, der kan anvendes til at opfange evt. spild. Der er ikke risiko for påkørsel af tankene, da disse står i et aflukket rum.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

For tankene markeret med * henledes opmærksomheden på, at sløjfningsterminen er eller kan være overskredet. Tankene skal sløjfes efter fældende regler. Såfremt der er usikkerhed omkring den rigtige sløjfningstermin kan Holstebro Kommune kontaktes vedr. dette.

Olie og kemikalier

På husdyrbruget opbevares der kun ganske få liter spildolie. Spildolie fra serviceskift medtages af servicevogn. Påfyldning af dieselolie på køretøjer foregår i maskinhuset på betongulv uden kloak afløb. Gulvet i maskinhuset har ikke fald ud ad. Ved lækage på en beholder vil olien således løbe ud på betongulvet, hvor det kan opsamles.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

AFFALD OG KEMIKALIER

Affald fra ejendommen håndteres iht. nedenstående:

Affaldskode	Type	Opbevaring	Bortskaffelse
EAK-kode 02-01-10	Jern	Ikke oplyst	Afhentes af jernhandel
ISAG-kode 50.00	Papir/pap og andet forbrændingseget	Container	Afhentes hver 14. dag
EAK-kode 02-01-04	Plast		Køres til erhvervs-genbrugspladsen
ISAG-kode 52.06	PVC		Køres til erhvervs-genbrugspladsen
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Opbevares ikke på ejendommen.	Medtages af servicevogn
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester	Opbevares ikke på ejendommen.	Eventuelle rester og kanyler mv. tages med af dyrlægen

Affaldscontainer på 800 liter tømmes hver 2. uge af autoriseret firma.

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

DØDE DYR

Døde dyr bliver anmeldt til destruktionsanstalt inden 24 timer. I ansøgningen er det angivet, at døde dyr ikke giver anledning til uhygiejniske forhold eller nedsivning af safter fra dyrene i perioden indtil afhentning. Dette sikres ved at opbevare kadaverne på en fliseplads og under kadaverkappe/presenning ved gyllebeholder (se bilag 5).

I ansøgningen er det ligeledes angivet, at opbevaringen ikke giver anledning til væsentlige nabogener. Ved øget dødelighed i besætningen fx grundet sygdom bliver kadaverne opbevaret overdækket i en til formålet egnet container.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune har vurderet, at såfremt der opstår risiko for uhygiejniske forhold, såsom udsivning af væske fra kadavere til f.eks. jorden, skal dyrene placeres således, at dette ikke er muligt. Dette kan ske i en dertil egnet container eller på befæstet areal med afløb til opsamlingsbeholder. Kadaverne skal placeres, så de ikke giver anledning til gener for omgivelserne, og ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket i en til formålet egnet container. Det vurderes, at denne opbevaringsform er tilfredsstillende, da antallet af døde dyr i kvægbesætninger generelt er relativt lavt. Idet det vurderes, at opbevaringen på Ulfborg Kirkebyvej 39, ikke giver anledning til uhygiejniske forhold i perioden indtil afhentning, stilles der kun vilkår, der sikrer ovenstående.

SPRØJTEMIDLER OG MEDICIN

Opbevaring

Oplag af pesticider opbevares i et aflåst rum i maskinhuset med fast bund uden afløb. Marksprøjten fyldes på fast bund ved fortanken til gyllebeholder. Hvis sprøjten ved uheld overfyldes løber væsken i fortanken.

Håndtering

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med *kontraventil*, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken.

I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på virksomhedens arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredje mand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrel-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

sen. Tilladelsen kan søges samtidig med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen. Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 4.444 m³ gylle samt 1.100 m³ afløb fra ensilagepladser mv., svarende til en opsamlet mængde på 5.544 m³.

Mængde pr. måned 462 m³. Opbevaringskapaciteten på ejendommen svarer cirka til 13 måneders produktion, og det vurderes derfor, at opbevaringskravet er opfyldt.

Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning fremgår af nedenstående tabel:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Kapacitet m ³
Gyllebeholder	2005	---	4.003
Gyllebeholder	1987	24-08-2001	1.550
Gyllekanaler	---	---	500
SAMLET OPBEVARINGSKAPACITET:			6.053

Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt, hvilket generelt er ensbetydende med, at husdyrbruget skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion. Hvis dyrene er på græs i sommerhalvåret reduceres kravet til opbevaringskapacitet til mindst 7 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Efter udvidelsen vil den samlede opbevaringskapacitet være på 6.053 m³, hvilket svarer til ca. 13 måneders produktion. Dette opfylder i henhold til Holstebro Kommunes vurdering kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

Dyr på græs i sommerhalvåret

Dyrene er ikke på græs i sommerhalvåret, og der er derfor i ovenstående ikke lavet fradrag i kravet til opbevaringskapaciteten pga. græssende dyr.

BAT lager

Gyllebeholderne er ikke forsynet med fast overdækning. Der er etableret naturligt flydelag på gyllebeholderne, og der skal føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

BAT i forbindelse med opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning er bl.a., at gyllebeholdere tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og vedligeholdelse. Det stilles vilkår til sikring heraf.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

BAT i forhold til gødningsopbevaring er desuden følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener,
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse,
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget,
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Det vurderes, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

PÅFYLDNINGSPLADS FOR GYLLEVOGNE

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

Generelle regler for pumperør på gyllebeholdere

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen, end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST GØDNING

Komposteret dybstrøelse kan opbevares i markstak. Det vurderes dog, at opbevaring af dybstrøelseskompost i markstakke kan være en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke, let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Dybstrøelse skal i gennemsnit ligge mindst 3-4 måneder i stalden eller på møddingsplads, før det kan betegnes som kompost. Det vurderes, at der i dybstrøelsesafsnit i kvægstaldene årligt produceres omkring 300 m³ fast gødning og dybstrøelse.

På ejendommen opbevares der ikke fast gødning på møddingsplads eller dybstrøelse i markstak. Alt dybstrøelse og fast gødning opbevares i gyllebeholdere.

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at opbevare *fast mæg* på en plads med fast bund. Holstebro Kommune vurderer derfor, husdyrbrugets opbevaring af fast mæg lever op til BAT, såfremt det opbevares på en møddingsplads eller i en gyllebeholder.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

AMMONIAK

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 2.039 kg N / år, hvilket er en reduktion på 140 kg N / år i forhold til førsituationen.

Jf. ansøgning version nr. 8 er ammoniakemissionen ved etablering af spalteskraber:

Beskrivelse	N-emission kg N
Emission fra stalde omfattet af kravet om 15 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	936 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	643 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	308 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	152 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15 % reduktion	2.039 kg N / år
Meremission	-140 kg N / år

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 15 %

Kravet om 15 % ammoniakreduktion gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Den eksisterende produktion er ikke omfattet af 15 % reduktionskravet. Kravet om 15 % reduktion i forhold til referencestaldsystemet opnås ved at etablere skraber over spaltearealet i staldafsnit A1. Skraberne kører hver 2. time. Se farmtest kvæg nr. 21/2004 om emission af ammoniak og drivhusgasser fra naturligt ventilerede stalde. DJF. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående skrabehyppighed.

§ 7 naturområder

Meremissionen er beregnet til -140 kg N pr. år efter 15 % reduktion. Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger mere end 1.000 meter fra nærmeste naturområder, der er omfattet af lovens § 7. Naturområderne er 1) højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha, overdrev større end 2,5 ha, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, 2) heder, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, 3) overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale na-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

turbeskyttelsesområder samt 4) ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder. Holstebro Kommune anser det generelle ammoniakreduktionskrav for opfyldt i forhold til ammoniakdeposition på § 7 beskyttet natur og der stilles ikke yderligere vilkår i forbindelse hermed.

Bemærk, nedfældningskrav nærmere end 1000 meter fra § 7 områderne, jf. beskrivelse i afsnit om udbringning af husdyrgødning i arealgodkendelsen..

Ammoniakdeposition på natur omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Det naturareal, som ligger nærmest ejendommen og som er forholdsvis højt målsat (B) i den gældende naturplan, ligger ca. 3 km mod sydøst. Der forventes ingen negativ effekt.

Indenfor en afstand af 1 km fra ejendommen findes enkelte vandhuller, som er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, men som ikke forventes at blive påvirket af ammoniakemissionen fra udvidelsen.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

De nærmest liggende Natura 2000-områder i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 57, Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø samt EF-habitatområde nr. 58 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 38, Nissum Fjord.

Mindsteafstandene hertil er hhv. ca. 5 km og 3,5 km.

På baggrund af de store afstande og meremissionens størrelse forventes ingen effekt i internationale naturbeskyttelsesområder.

LUGT

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller, der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Staldlugtemission beregnes bl.a. på grundlag af "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udarbejdet af MLK Fyn, maj 2002. Staldlugtemission beregnes ved et produktionstidspunkt i sommertiden med maksimalt antal dyr på ejendommen, dvs. under forhold, der resulterer i maksimal lugtafgivelse.

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

(OBS: nedenstående vises tal for den beregningsmetode der giver det værste scenario i de to modeller).

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnit safstand	Genekriterie overholdt
Byzone	243 m (ny model)	---	---	---	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	159 m (ny model)	---	---	---	Ja. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	77 m (ny model)	---	---	---	Ja. Ingen nabobeboelse indenfor 1,2 gange geneafstand.

Kvægstaldene er med naturlig ventilation, hvilket skulle mindske lugtgenerne for omgivelserne set i forhold til traditionel mekanisk ventilation med afkast.

Gylle udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Håndtering og udbringning af husdyrgødning sker normalt på hverdage i tidsrummet 07.00 til 18.00. I forbindelse med forårsarbejde vil der kunne forekomme udkørsel udenfor dette tidsrum.

Der skal konstant være flydelag på ejendommens gyllebeholdere. Efter omrøring og udkørsel af gylle skal det kontrolleres, at flydelaget er genetableret senest efter 7 dage med mindre gyllebeholderen tømmes helt. Gylle omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Samlet vurdering for lugt

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholdere er omfattet af de generelle afstandsregler. Det vurderes dog, at lugtgenerne fra gyllebeholdere ikke er væsentlige, når de gældende krav til flydelag og generelle afstandsregler overholdes. Der stilles ikke skærpede vilkår til gyllebeholdere eller udbringningspraksis.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår meddele påbud om lugtmålinger, og om at der skal indgives og gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

TRANSPORT

En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, se bilag 6.

Der henvises til landbrugslovens generelle krav om, at transport af husdyrgødning til marker der ligger længere end 10 km væk fra anlægget skal ske med tankvogn og ikke med traktor og gyllevogn. Det bemærkes dog, at ingen af udbringningsarealerne pt. er beliggende længere end 6 km fra ejendommen.

Arbejdsførsel til markerne foregår for en stor dels vedkommende uden at benytte privat fællesvej og uden at passere tæt forbi nabobeboelser. Nogle af arbejdsførselstransporterne vil dog gå forbi naboejendomme og igennem bymæssig bebyggelse i Ulfborg Kirkeby. Det vurderes dog, at transporterne ikke vil give anledning til væsentlige gener for ejendommene, idet disse foregår over et begrænset tidsrum.

Type	Antal transporter pr år	
	Før udvidelsen	Efter udvidelsen
Afhentning af mælk	365	365
Afhentning af dyr kl. 04.30 om morgenen	52	12
Dyrlæge	104	104
Døde dyr	10	10
Servicevogne, diverse	52	52
Gylletransport i marts → august med 25 t vogne	148	148
Grovfoder fra marker ved lystlundvej i november måned	43	43
I alt ca.	774	734

Det oplyses i ansøgningen, at der i høst i perioder kan blive kørt halm til sent om aftenen. Foder mv. bliver leveret indenfor normal arbejdstid 07.00 til 18.00

Samlet vurdering

Antallet af transporter på offentlig vej er stort set uændret efter udvidelse af dyreholdet. Antallet af transporter fra ejendommen vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente, og det vurderes, at transport til og fra ejendommen kan foregå uden væsentlige miljø-mæssige gener for de omkringboende.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset. Der stilles vilkår herom.

Herudover skal det bemærkes, at der ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdsførsel skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdsførselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

STØJ

I ansøgningen er det angivet, at der ikke er støjkiler over 50 dB. Korntørring kan forekomme i august og september. Det oplyses dog i ansøgningen, at korntørreanlæggets blæser er lokaliseret mere end 300 meter fra naboer og ca. 145 fra egen beboelse. Støjkilder fra husdyrbruget er husdyr, ventilatorer, kørsel med landbrugsmaskiner, samt til og fra kørsel af foder, produkter og dyr til ejendommen. I ansøgningen er det oplyst, at der i tidsrummet fra kl. 06-08 kan forekomme støj fra kornvalser.

Ventilationsanlæg

I ansøgningen er det oplyst, at der er naturlig ventilation i alle stalde. Der er dermed ikke støj fra mekaniske ventilatorer.

Korntørringsanlæg

Korntørringsanlægget anvendes potentielt i døgndrift i høstsæsonen (august og september). Anlægget er placeret i foderladen.

Foderkværn

Kornvalsen er placeret i foderladen i et lukket rum, hvorved denne er støjdempet. Valsen er i drift fra ca. kl. 06-08. Ved foderfremstilling lukkes ladeport. Det vurderes, at driften af foderkværnen kan fortsætte i foderladen, såfremt porte og vinduer i ladebygningen holdes lukkede mens valsen kører. Dette sikres ved vilkår.

Vakuumpumpe

Der er etableret en vakuumpumpe i forbindelse med malkeanlægget. Vakuumpumpen er lyd-dæmpet.

Samlet vurdering af støj

Korntørringsanlæg, transport, kornvalse, vakuumpumpe og støj fra dyrene er sædvanligvis de væsentligste støjkilder fra husdyrbrug. På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/ beregninger

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ger efter nærmere definerede anvisninger. Der meddeles vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkraav.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt.

STØV

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens landbrugsarealer, f.eks. i forbindelse med høst samt fra levering og håndtering af foder.

Generelt forventes der ikke støvproblemer på eller omkring ejendommen. Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må give anledning til væsentlige støvgener, samt at fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås. Det er Holstebro Kommune, der afgør, hvad der er væsentlige gener.

LYS

Der er opsat 2 lysstofrør på kostaldens gavl. Disse tænder og slukker ved timer. Lyset tænder når det bliver mørkt og slukker kl. 23. Tænder igen kl. 04 og slukker når det bliver lyst.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da naboerne ligger forholdsvis langt fra husdyrbruget, og da der er bevoksninger af træer og lignende mellem husdyrbruget og naboejendomme.

SPILDEVAND

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema og som angivet i bilag 7:

Spildevandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Ledes til nedsvivning
Vand fra vaskeplads	Ledes til gyllebeholder
Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllebeholder
Vaskevand fra mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllebeholder
Vand fra ensilagepladser	Ledes til gyllebeholder

Al gylle, ensilageaft, vand fra vaskeplads mv. ledes til gyllebeholderne.

Forhold omkring ejendommens sanitære spildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan husdyrbruget evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen. På baggrund af ovenstående stilles der ikke skærpende vilkår vedr. spildevandshåndtering på ejendommen.

Der er stillet vilkår om, at vask af maskiner mv skal foregå på en befæstet plads med afløb til opsamlingsbeholder. Hvis påfyldning af sprøjte med sprøjtemidler sker på ejendommen skal det ske på denne plads, idet der er risiko for spild i forbindelse med påfyldning. Sprøjtning på ejendommen udføres med marksprøjte. Hvis rengøring af sprøjteudstyr ikke

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

sker i marken skal det foregå på vaskeplads eller lignende, så vandet kan opsamles i gyllebeholderen.

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og i mindre omfang til dræn. Befæstede arealer omkring husdyrbruget skal holdes fri for affald, foderrester, gødningsspild mv., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter, dræn m.v.

SKADEDYR

I ansøgningen er det angivet, at mus og rotter generelt bekæmpes.

Rotter

For at forebygge tilhold af skadedyr, skal foder på husdyrbruget opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Det vurderes, at husdyrbrugets bekæmpelse af skadedyr kan forventes at være tilstrækkelig for at sikre mod rotteplage i området.

Fluer

Ansøger angiver, at fluegener bekæmpes via godkendte bekæmpelsesmidler ved behov. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på ejendommen i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrslaboratorium senest fastsatte retningslinjer. Fluegener skal forebygges ved at holde en god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

Overpumpning af gylle:

Overpumpning til gyllevogne sker med sugekran. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Lækage på gyllebeholderen:

Såfremt en gyllebeholder springer læk, vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod nord/nordvest (bilag 8). Umiddelbart nordvest for ejendommens gyllebeholdere løber der imidlertid et beskyttet dige, der vil fungere som en naturlig barriere mod evt. gylle der løber ud ved et uheld. På den baggrund er der ikke stillet vilkår om supplerende barriere, til sikring af gylle ved uheld kan løbe i grøft/vandløb nordvest for ejendommen.

Beredskabsplan:

Der er Natur og Miljø's opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal udarbejde en beredskabsplan, der beskriver, hvordan husdyrbruget skal forholde sig i unormale driftssituationer. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på ejendommen og skal anbringes synligt.

MILJØ- OG RESSOURCESTYRING

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at bedriften udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Sagt med andre ord drejer det sig om, at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv. således at tab til omgivelser bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi sigter bl.a. mod at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed, at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer samt at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og i Lov om miljøbeskyttelse. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Forbruget af råstoffer til husdyrproduktionen består primært af foder, vand, el og olie. Desuden er der et forbrug af handelsgødning:

Type	Forbrug før udvidelse	Forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	140.000	150.000	+ 7 %
Vandforbrug, m ³	5.000	5.200	+ 4 %
Markvanding, m ³	75.000	75.000	+ 0 %
Dieselolie [liter]	23.000	25.000	+ 8 %

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Energi og vandforbrug

For at sikre, at der løbende er fokus på ressourceområdet, stilles der vilkår om, at husdyrbruget minimum hvert 5. år gennemgås af en energifaglig person, med det sigte at sikre at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.. Næste gennemgang af bedriften skal have fundet sted senest 1 år efter meddelelse af godkendelsen. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres, med mindre der er forhold der taler for, at investeringen med fordel udsættes til senere, eller såfremt det på anden måde ikke er proportionalt at indføre tiltagene.

Generelt skal virksomheden registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der vil blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

RENERE TEKNOLOGI

På ejendommen er der lavet en lang række renere teknologitiltag:

El:	▪ Der anvendes naturlig ventilation i alle stalde. ▪ Der er etableret natbelysning i staldene, så der bruges mindre strøm i stalden til lys om natten. ▪ Der anvendes pladekølere i mælkekølingsanlægget. ▪ Varmegenindvinding fra mælken giver varmt vand til rengøring. ▪ Overskudsvarme fra pladekøleren varmer drikkevandet op til køerne. ▪ Frekvensstyrede vakuumpumper. ▪ Der anvendes energisparepærer overalt.
Ammoniak:	▪ Spalterne skrubes hver 4. time Det sikres, at dybstrøelse i dybstrøelsesstaldene altid er tør i overfladen.
Energi	▪ Der er etableret grovfodersiloer tæt på staldanlæg for at minimere den interne transport af grovfoder.
Vand og kemikalier	▪ Vand fra malkeanlæg og køletank genanvendes til vask af malkestald. ▪ Nye drikkekar med flydeventil til køer, som medfører at dyrene leget mindre med vandet og dermed fås et mindre vandforbrug. ▪ Der holdes øje med lækager i rør, hvilket straks repareres. ▪ Der er installeret CIP-anlæg til vask af malkeanlæg og køletank. Dette anlæg reducerer forbruget af vand, rengøringsmidler og el.
Management	▪ Der arbejdes efter principperne for godt landmandskab • Gødningsregnskab udarbejdes for at styre mængden af gødning til udbringning. • Gylle spredes fortrinsvis indenfor normal arbejdstid for at minimere lugtgener for naboer. • en-dagsfoderkontroller ▪ Der udarbejdes beredskabsplan for husdyrbruget til brug i forbindelse med eventuelle uheld eller driftsforstyrrelser på ejendommen. ▪ Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse. ▪ Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug
Gødnings-	▪ Gyllebeholdere tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og vedligeholdelse

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

opbevaring

- Gylle omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Gyllebeholdere er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige 10-års eftersyn.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 7 dage efter er flydelag.

Gødnings-udbringning

- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de generelle regler og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder mv.
- Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker
- Gyllen udbringes med slæbeslager til vintersæd.

Fodring

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring
- Der tages analyser af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.
- Der fodres med reduceret råproteinindhold i foder til malkekøerne

Staldteknologi

- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelige i relation til miljø, og der følges løbende med i udviklingen af staldsystemer, der giver den mindst mulige miljøbelastning

Malkeanlæg

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at man igennem godt landmandskab og overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsen mm. overholder kravet om BAT. I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at virksomheden gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med ejendommens energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbrugets udbringningsarealer

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Ulfborg Kirkebyvej 39 A. Der rådes over et samlet areal (ejet og forpagtet) på 254,59 ha. Der er ikke indgået skriftlige aftaler om overførsel af husdyrgødning til husdyrbruget. Arealernes lokalisering er vist på bilag 10. Alle arealerne er beliggende i Holstebro Kommune.

Skema 3. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Tilført ejede og forpagtede arealer				
Ulfborg Kirkebyvej 39	Kvægdybstrøelse	3.264	374	32,85
	Kvæggylle	26.093	4.282	285,13
I alt til udbringning på husdyrbrugets arealer		29.357	4.655	317,98

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 3 angivne.

Skema 4. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
10	1,72	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
1	4,80	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
2	6,61	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
3	0,19	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
9	5,76	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
6	12,96	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
5	7,90	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
4	4,81	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
13	4,22	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
12	4,14	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
14	4,65	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
15	7,54	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
11	7,95	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
18	3,30	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
16	2,18	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
17	2,24	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
44	5,18	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
40	4,06	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
41-1	0,43	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
45	5,15	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
41	8,28	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
42	18,40	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
33	5,86	Michael Mortensen, Lystlundvej 6, 6990 Ulfborg
35	2,43	Michael Mortensen, Lystlundvej 6, 6990 Ulfborg
19-3	0,90	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
19-2	2,50	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
19	12,39	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
19-5	0,42	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
21	3,51	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr	Ha	Ejerforhold
39	3,26	Michael Mortensen, Lystlundvej 6, 6990 Ulfborg +
55	5,18	Kurt Noesgaard, Vembvej 23, 6990 Ulfborg
55-1	1,24	Ejnar Brunsborg, Holstebrovej 15, 6990 Ulfborg*
56	2,74	Ejnar Brunsborg, Holstebrovej 15, 6990 Ulfborg*
3-1	0,09	Simon Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
16-2	0,59	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
16-1	1,00	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
17-1	0,52	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
36	3,77	Michael Mortensen, Lystlundvej 6, 6990 Ulfborg
36-1	0,55	Michael Mortensen, Lystlundvej 6, 6990 Ulfborg
37	0,19	Michael Mortensen, Lystlundvej 6, 6990 Ulfborg
19-1	0,53	Palle Bukbjerg, Ulfborg Kirkebyvej 39a, 6990 Ulfborg
39-2	3,68	Kurt Noesgaard, Vembvej 23, 6990 Ulfborg
50	0,57	Inge Andersen, Ewald Tangsvej 5, 6990 Ulfborg
51	3,95	Inge Andersen, Ewald Tangsvej 5, 6990 Ulfborg
53	4,89	Inge Andersen, Ewald Tangsvej 5, 6990 Ulfborg
54	2,51	Inge Andersen, Ewald Tangsvej 5, 6990 Ulfborg
38	1,04	Michael Mortensen, Lystlundvej 6, 6990 Ulfborg
20	17,49	Helle Manicus, Lystlundvej 1, 6990 Ulfborg
21	7,78	Helle Manicus, Lystlundvej 1, 6990 Ulfborg
22	8,89	Helle Manicus, Lystlundvej 1, 6990 Ulfborg
23	7,08	Helle Manicus, Lystlundvej 1, 6990 Ulfborg
24	7,35	Helle Manicus, Lystlundvej 1, 6990 Ulfborg
25	3,74	Helle Manicus, Lystlundvej 1, 6990 Ulfborg
26	4,21	Helle Manicus, Lystlundvej 1, 6990 Ulfborg
27	11,26	Helle Manicus, Lystlundvej 1, 6990 Ulfborg
	254,59	ha ejede og forpagtede arealer

* Salg til Simon og Palle Bukbjerg er endnu ikke tinglyst.

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgå aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på husdyrbruget og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For kvægbrug må der iht. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27 stk. 2 udspredes 1,7 DE/ha pr. planperiode.

Som udgangspunkt skal der derfor være et areal til rådighed til udbringning af husdyrgødning på i alt 187,05 ha (1,7 DE/ha ved 317,98 DE).

Der afsættes ikke gylle til gyllemodtagere. Derudover er der ingen dyr der afgræsser ekstensivt udenfor udbringningsarealer. Harmonikravet er dermed (317,98 DE) / 1,7 DE/ha = 187,05 ha. På baggrund af ovenstående vurderes det, at harmonikravet er overholdt og at

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

det reelle harmonital er på 1,25 DE/ha. Håndtering og udbringning af husdyrgødning vurderes derfor at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

BAT for udbringningsarealer

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

UDSKIFTNING AF UDBRINGNINGSAREALER

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. oktober.

SÆDSKIFTE

Der anvendes sædskifte K2 for husdyrbrugets arealer. Idet sædskifterne for markerne er de samme som reference sædskifterne, stilles der ikke vilkår til sædskifterne.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Husdyrgødningen udbringes hovedsageligt i foråret. I ansøgningsmaterialet er det angivet, at gyllen udbringes med slæbeslanger i afgrøder og ved direkte nedfældning på sort jord. Måden, hvorpå gødning håndteres, ændres ikke i forhold til tidligere.

Bynære udspretningsarealer

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Natur og Miljø vurderer generne, trafikale og lugtmæssige fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

Mark 50 og 51 er beliggende indenfor 200 meter af byzone, jf. bilag 14.

Udspretning nær naturområder

Siden den 1. august 2007 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker beliggende i en afstand under 1000 meter fra de

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

naturarealer, der er omfattet af "bufferzonereglen". En del af udbringningsarealerne (mark nr. 19, 19-5, 21, 39, 39-2, 56), jf. bilag 12, ligger indenfor 1000 meter fra § 7 naturområder (bufferzone II) – disse arealer er derfor omfattet af kravet.

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Anmeldeordning i Natura 2000 områder

Der findes enkelte vandhuller i nærheden af udbringningsarealerne for husdyrgødning, men ikke på selve arealerne. Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

De to nordvestligste udbringningsarealer, mark 21 og mark 39, jf. bilag 13 ligger delvist i internationalt naturbeskyttelsesområde, og er dermed omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19 b – læs mere på:

http://www.blst.dk/Natura2000plan/EU_naturdirektiver/anmeldeordning/

Tilsvining af offentlig vejareal

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel opfordres der til, at der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør. Politiet er myndighed på det offentlige vejareal og der stilles derfor ikke vilkår herom i miljøgodkendelsen.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser såsom husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav at:

- udarbejde mark- og gødningsplaner.
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 meter fra sårbare naturtyper,
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold, der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes bredere miljømæssig, såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til naboehusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at det ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Det er husdyrbrugets ansvar, at evt. leverandører overholder godkendelsens vilkår.

Samlet vurdering

Natur og Miljø vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra husdyrbruget, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode i et område væk fra bymæssig bebyggelse.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler for udbringning. Udbringning bør dog tilrettelægges, så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer og i overensstemmelse med god landmandspraksis. Det vil sige enten ved direkte nedfældning eller ved nedpløjning umiddelbart efter udspredning, samt at opmærksomheden rettes på vindretningen i forhold til nabobeboelse og tidspunktet for udbringningen.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stramme husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler for udbringning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

GRUNDVAND

Udspretningsarealerne mark nr. 19, 19-1, 19-2, 19-3, 19-5, 50, 51, 53 og 54 ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser og nitratfølsomme indvindingsopland, dog med undtagen af mark nr. 54. Udspretningsarealerne mark nr. 19 og 19-5 ligger indenfor vandindvindingsopland til Ulfborg Vandværk, bilag 17.

De resterende arealer ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, indvindingsopland til et vandværk og alle arealerne ligger udenfor hygiejnezone for vandværksboringer.

Der vurderes i det følgende kun på udspretningsarealerne mark nr. 19, 19-1, 19-2, 19-3, 19-5, 50, 51, 53 og 54, da risiko for forurening af grundvand vil forekomme her.

Terrænkoten for udspretningsarealerne ligger i kote mellem 44 og 21 meter, faldende mod nordvest.

Ved udspretningsarealerne er der et lerdække på 0 meter over grundvandsmagasinet. Ro-vandspejlet ses i de omkringliggende boringer mellem ca. 23 og 5 meter under terræn, højest liggende hvor terrænet er højest. Det terrænnære og regionale grundvandsmagasins trykpotentiale er i kote henholdsvis 22,5-12,5 meter og 22,5-5 meter, begge faldende mod nordvest og Felsted Kog. Der er en nedadrettet gradient, som medfører transport af stoffer fra overfladen til grundvandet.

De nærmeste boringer ligger mellem 1250 og 1750 meter nord fra udspretningsarealerne og bruges til markvandning og gartneri. I en af boringerne med DGU nr. 73.791 ses det tykkeste lerdække på ca. 34 i de øverste 50 meter, mens tidligere sløjfede boringer 450 til 800 meter øst for udspretningsarealerne viser et lerdække på ca. 12 meter i de øverste 41 meter.

Ved arealerne er der altså ud fra nuværende viden varierende lerdække og strømning af stoffer sker fra overfladen og nedad til underliggende grundvand.

Ud fra den viden om de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan i Holstebro Kommune vurderes det om udspretningsarealer ligger indenfor, udenfor eller om denne viden ikke forligger, da Miljøcenter Ringkøbing ikke har foretaget en kortlægning af området endnu. De pågældende udspretningsarealer ligger indenfor de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan, men hvor årstal for overdragelse til kommunen endnu ikke er fastsat og kortlægningen endnu ikke er færdig.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på udspretningsarealerne er ifølge ansøgningsskemaet for mark nr. 19, 19-1, 19-2, 19-3 og 19-5 beregnet til 54 mg/l, med en reduktion på 0 mg/l, og for mark nr. 50, 51 og 53 beregnet til 54 mg/l, med en reduktion på 0 mg/l.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Lovgrundlag

Der er foretaget en vurdering på baggrund af de kvalitetskrav listet i EU's Grundvandsdirektiv. Det vil på baggrund af ovennævnte ikke være svært at overholde kvalitetskravet i grundvandsdirektivet med et nitratindhold på maksimalt 50 mg/l i grundvandet med den beregnede udvaskning af nitrat på de pågældende arealer.

Grundvandsdirektivet er en opfølgning på Vandrammedirektivet, som med Bek. nr. 1433 af den 06.12.2009 om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand er implementeret i dansk lovgivning.

I bek. om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand er kvalitetskravet for nitrat i grundvand sat til 50 mg/l, og kommunernes forpligtelse til at reagere i forbindelse med væsentlig og vedvarende opafgående tendens af et forurenede stof er også medtaget i samme bekendtgørelse.

I henhold til husdyrlovens §11, stk. 2 og 3 (mellem 75 og 250 dyreenheder) kan kommunen stille vilkår der skærper de fastlagte beskyttelsesniveau i forhold til bekendtgørelsens bilag 3 og 4, når det vurderes at være en væsentlig miljøpåvirkning af regionale eller lokale beskyttelsesinteresse. Jf. § 11, stk. 6 i Bek. om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal kommunalbestyrelsen meddele afslag, hvis det vurderes, at der med de fastlagte beskyttelsesniveauer i bilag 3, eller de efter stk. 2 og 4 fastsatte vilkår vil være en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale og lokale beskyttelsesinteresser.

Alle afstandskrav til afstand mellem boringer og stalde og gyllebeholdere er overholdte.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der i miljøgodkendelsen af ejendommen Ulfborg Kirkebyvej 39, 6990 Ulfborg ikke skal sættes vilkår yderligere vilkår til sikring grundvand til drikkevandskvalitet.

ARTER PÅ HABITATDIREKTIVETS BILAG IV

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a., at yngle- og rasteområder ikke må beskædiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til ejendommen:

Småflagermus:

På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Birkemus:

Arten er registreret nær Nissum Bredning, men ikke så langt sydpå som her.

Odder:

Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben:

Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø og strandtudse:

Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer. Derimod foreligger en registrering af spidssnudet frø i et vandhul ca. 200 meter syd for ejendommen. Der stilles vilkår om en 10 meter bred udyrket bræmme omkring vandhullet, jf. bilag 9.

Grøn kølleguldsmed:

Forekommer udbredt i Storåen, men vil næppe blive påvirket af projektet.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets samlede drift med de stillede vilkår ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området Nissum Fjord væsentligt negativt.

GENERELLE BETRAGTNINGER FOR NATURA 2000-OMRÅDER

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-området efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Der er med baggrund heri foretaget en vurdering af udpegningsgrundlagets miljøtilstand og eventuelle påvirkninger som følge af miljøgodkendelsen. Vurderingen er bl.a. foretaget på baggrund af basisanalyserne, oplandsanalysen⁶, DMU's forskningsresultater og naturdatabasen⁷. Derudover inddrages Vandmiljøplan III, Grøn Vækst og de kommende Natura 2000-planers mulige betydning, således at miljøgodkendelsen ikke strider imod andre tiltag, der sammen har til formål at fremme udpegningsgrundlagets miljøtilstand.

Udover de i habitatbekendtgørelsen opstillede beskyttelseskrav, der har til formål at sikre Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag, er der yderligere opstillet beskyttelseskrav dels i husdyrlovens § 7, der har til formål, at beskytte en række kvælstoffølsomme naturtyper mod forringelser som følge af merpåvirkningen fra nærliggende husdyrbrug. Dels i naturbeskyttelseslovens § 3 der har til formål, at beskytte udvalgte naturtyper imod tilstandssændringer.

BESKRIVELSE AF HABITATOMRÅDE NISSUM FJORD OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

Ejendommen og udspretningsarealerne er beliggende i oplandet til Nissum Fjord, som er udpeget til Natura 2000-område (N65), Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Få ha er beliggende på grænsen mellem Nissum Fjord oplandet og Ringkøbing Fjord oplandet, men i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Nissum Fjord består af 3 bassiner: Yder Fjord (inkl. Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog. Ca. 70 % af ferskvand tilledt fjorden kommer via Storå-systemet, der udmunder i Felsted Kog. Nissum Fjords opland er på 167.876 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 69 % af oplandet, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 117.400 ha⁸. Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tang Sø, er udpeget som Natura 2000-område⁹.

Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord¹⁰ fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition behandles

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁶ Oplandsanalysen består af 3 publikationer udarbejdet for Ringkøbing Amt i 2006; Nissum Fjord og opland – analyse af miljøtilstand og næringsstoftransport, Modelanalyse af den fremtidige vandkvalitet i Nissum Fjord og Foreløbig rapport Oplandsmodel for N-belastning af Nissum Fjord.

⁷ Naturdatabasen, Danmarks Miljøportal, Overfladevand (STOQ).

⁸ Ud fra gødningsregnskaberne, beregnet gennem CTtools af Holstebro Kommune. Gødningsregnskaberne fra 2006 er ikke medtaget grundet datafejl.

⁹ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

under tør natur, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 2, og andre arter fremgår af tabel 3.

Tabel 1 Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord jf. SNS 2009¹¹. Den naturtype der er anført med "" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 2 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Rørdrum	X	
Knopsvane		X
Pibesvane		X
Sangsvane		X
Bramgås		X
Kortnæbbet gås		X
Lysbuget knortegås		X
Pibeand		X
Krikand		X
Spidsand		X
Toppet skallesluger		X
Stor skallesluger		X
Rørhøg	X	
Plettet rørvagtel	X	
Klyde	X	X
Hvidbrystet præstekrave	X	
Almindelig Ryle	X	
Brushane	X	
Lille kobbersneppe		X
Splitterne	X	
Fjordterne	X	
Havterne	X	
Dværgterne	X	

Tabel 3 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "" er særligt prioriteret

Nr.	Art
1095	Havlampret
1096	Bæklampret

¹⁰ Udpegningsgrundlaget for den tørre natur er medtaget under afsnittet "Tør natur" såfremt husdyrbruget eller arealerne vurderes at have en effekt på disse.

¹¹ By- og Landskabsstyrelsens opdateret udpegningsgrundlag 2009.

Nr.	Art
1099	Flodlampret
1103	Stavsild
1106	Laks
1355*	Odder
1831	Vandranke

Regionplanens målsætning

Nissum Fjord er i Ringkøbing Amts regionplan udlagt med en skærpet målsætning: *"Der skal være et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som er upåvirket eller kun svagt påvirket af næringsstoffer, miljøfarlige stoffer og anden kulturpåvirkning."* Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

- Udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m.
- Sommersigt dybde større end 2 m.
- Størst mulig vandskifte med Vesterhavet og saltholdighed på 8-20 ‰ i Yder Fjord, op til 12 ‰ i Mellem Fjord og højest 4 ‰ i Felsted Kog.
- Mindst mulig variation i saltholdigheden over kortere tidsrum.
- Varieret dyreliv tilpasset saltholdighedsforholdene i fjorden.

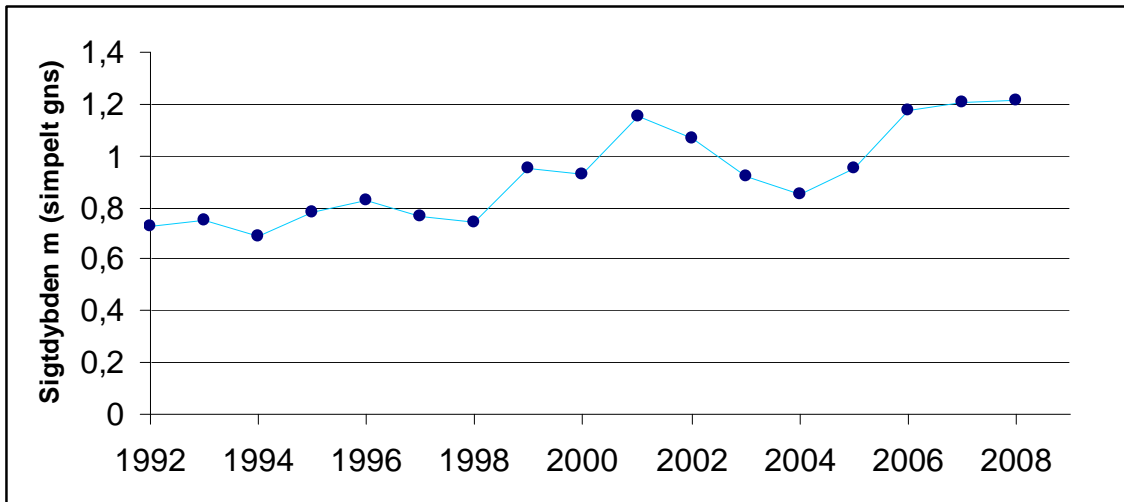
Tilstand

Regionplanens målsætning for Nissum Fjord er ikke opfyldt. *"Næringsstoffiltørslerne vurderes til i mange år at have været hovedårsag til manglende opfyldelse af regionplanens målsætning for miljøtilstanden i fjorden. Ændret arealanvendelse i oplandet i forhold til intensiveret jordbrug, færre naturområder, byudvikling med deraf følgende udledninger af spildevand mm., industriudledninger mm. er hovedfaktorer i forhold til den generelle påvirkning af fjorden med næringsstoffer"* Samt *"Den interne fosforbelastning fra sedimentet i fjordbunden har også betydning for miljøtilstanden i fjorden i form af en forsinket effekt af reduceret fosforbelastning fra kilder i oplandet."*¹²

Det fremgår af figur 1, at sigt dybden de sidste 5 år er blevet forbedret i Felsted Kog, hvor indsatsen bør koncentreres jf. oplandsanalysen¹³. Vandets klarhed (sigt dybden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Årsagen til den dårlige sigt dybde er først og fremmest meget store planktonmængder, som følge af de store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet.

¹² Basisanalysen, del II.

¹³ Oplandsanalysen 2006.

Figur 1 Udvikling i sigtedybde i Felsted Kog (simpelt gns.)¹⁴

Det fremgår af basisanalysen at Felsted Kog, som er kategoriseret som "kystlagune" (1150) og derfor en del af udpegningsgrundlaget, har ugunstig bevaringsstatus, primært grundet en fortsat høj næringsstofbelastning fra de omkringliggende landbrugsarealer. Belastningen af næringsstoffer er en trussel for naturtypen kystlagune. Felsted Kog er derfor en stærk eutrofieret brakvandslagune, hvor eutrofieringen er slået fuldt igennem. Dette betyder bl.a., at dækningsgraden af bundplanter er vurderet at være langt fra den målsatte udbredelse.

Byn og Søndersund er "Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden" (3130), og i Ringkøbing Amts regionplan er de udlagt med en målsætning om at være naturvidenskabeligt referenceområde. Byn lever op til sin målsætning og har jf. basisanalysen i perioden 2001-2005 haft stabile vandkemiske data. Søndersund lever ikke op til sin målsætning omkring de vandkemiske parametre, og basisanalysen indikerer, at tilstanden kan blive forringet grundet øget næringsstofberigelse. Tang Sø og Indfjorden som er kategoriseret som "Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks" (3150). Begge med en målsætning på A1/B i regionplanen¹⁵. Indfjorden er via Grønkær Bæk forbundet med Søndersund og Byn som sammen med drængrøftning har en negativ effekt på undervandsvegetation i Indfjorden. Tang Sø lever ikke på til den fastsatte målsætning, hvilket primært er forårsaget af næringsstofberigelse fra Flynder Å-området. jf. basisanalysen.

Holstebro Kommune er ikke i besiddelse af tilstrækkeligt data vedr. naturtypen "Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger (3140)" og naturtypen lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

¹⁴ Danmarks Miljøportal, Overfladevand (STOQ).

¹⁵ Søer hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet selv om søen udsættes for en vis kulturpåvirkning. A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt, jf. Ringkøbing Amts regionplan 2005.

For "vandløb med vandplanter" (3260) vurderes grødeskæring at være den primære trussel, idet det medfører markant ændrede forhold for plante- og dyrelivet i vandløbet og omkring dette. Vandplanterne udgør således en nøglerolle i vandløbet ved at stabilisere bunden, skabe variation i strømmen, differentiere aflejring af partikler og fjerne næringsstoffer. Eutrofiering kan have en betydning for sammensætningen af plantesamfundet, men den største trussel i forhold til biodiversiteten vurderes at være udretning af vandløb samt grødeskæring.

Vegetationen udgør fødegrundlaget for en række fuglearter, som udgør dele af udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord. En øget næringsstofudvaskning vil jf. basisanalysen kunne have betydning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. De planteædende fuglearter, hvis fødegrundlag vil blive yderligere reduceret, er lysbuget knortegås, knopsvane, krikand, spidsand og pibeand som har været i markant tilbagegang grundet eutrofieringen af Nissum Fjord. Derudover er spidsand, kobbersneppe, alm. ryle og brushane, som tidligere har været udsat for kraftige tilbagegange, stadig under tilbagegang. Brushane er nu helt forsvundet som ynglefugl fra strandengene omkring Nissum Fjord primært grundet tilgroning af ynglelokaliteter. Det forventes, at de øvrige udpegede fugle som eksempelvis pibe- og sangsvane, rørdum, bram- og kortnæbbet gås ikke nødvendigvis vil blive påvirket negativt som følge af en svagt øget næringsstofbelastning, idet en øget tilførsel dels kan øge fødegrundlaget for disse fugle, dels fordi visse arter ændrer fourageringsadfærd. Mens arter som toppet og stor skallesluger primært er afhængige af opretholdelse af både fouragerings-, raste- og overnatningslokaliteter som ikke umiddelbart vurderes truet. For lille kobbersneppe, klyde, splitterne, fjordterne, havterne, dværgterne, hvidbrystet præstekrave og plettet rørvagtel forventes de primære trusler enten at være manglende ynglelokaliteter grundet tilgroning, forstyrrelse eller prædation. Der vurderes ikke umiddelbart at være trusler for rørhøg inden for det udpegede område ved Nissum Fjord.

En forbedring af forholdene for de internationalt beskyttede arter, vil også betyde en forbedring af forholdene for en række truede danske ynglefugle som vibe, rødben og stor kobbersneppe.

De væsentligste trusler mod flod- og havlampretten vurderes generelt at være tilknyttet opholdet i ferskvand, hvor etablering af fysiske spærringer, såsom opstemninger kan forhindre fiskene i at nå egnede gydesteder. Eksempelvis forventes havlampretten at gyde i Tvis Å, og Nissum Fjord benyttes derfor som migrationsrute for havlampretternes gydevandring. Flodlamprettens forekomst i Nissum Fjord er ukendt. I forbindelse med undersøgelsesprogrammet over Skjern Å Naturprojektet var et af de vigtigste resultater fra 2000 undersøgelsen, at hav- og flodlampretlarverne udviste udpræget substratpræference for slam aflejret i kantvegetationen (typisk siv) og finkornet sand/ slam aflejret i grødeøer¹⁶. Kendskabet til hav- og flodlamprettens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod hav- og flodlampretter i Nissum Fjord lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

I modsætning til hav- og flodlampret lever bæklampret hele sit liv i vandløbene. Bæklampretten er fundet almindelig udbredt i tilløbene til Nissum Fjord, og arten vurderes ikke at være truet i Nissum Fjord udpegningsområdet.

¹⁶ DFU-rapport 134-04.

De væsentligste trusler mod stavsilden vurderes generelt at være: fiskeri, eutrofiering i vandløb og fjorde, udledning af surt vand og okker fra drænedede arealer samt dårlige fysiske forhold i vandløbene. Kendskabet til stavsildens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod stavsilden i Nissum Fjord kan derfor ikke vurderes nærmere.

Nissum Fjord er primært et gennemgangsvand for laksens vandring til og fra gydepladserne i ferskvand og ud i havet. Den største trussel mod laksens overlevelse i Nissum Fjord vurderes at være fiskeri.

På baggrund af odderens positive fremgang i Jylland i løbet af 1990'erne, og forekomsten mange steder i Nissum Fjordområdet vurderes der ikke umiddelbart at være trusler mod den inden for Nissum Fjord udpegningsområdet. Det er dog vigtigt, at der forsat findes yngle- og fourageringsmuligheder inden for området.

Vandranke, den sidste art som udgør udpegningsgrundlaget, antages generelt at være en konkurrencesvag art, der kun vokser, hvor der i miljøet er lave næringsstofkoncentrationer, svag strøm og gode lysforhold. Den store forekomst af vandranke i afvandningskanalen syd for Felsted Kog hænger givetvis sammen med en relativt hårdhændet vedligeholdelse med 2 årlige grødeskæringer. Herved får vandranken forbedrede lysforhold. Det formodes ikke at vandranke ynder at blive grødebeskåret. Bestanden i afvandningskanalen vurderes at være stabil og synes ikke umiddelbart truet.

Herbicerider

En del af regionplanens målsætning for Nissum Fjord er udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m. Der forventes, at denne vegetation primært vil bestå af ålegræs, der er den mest almindelige blomsterplante i vore kystnære farvande. Ålegræsområder fungerer bl.a. som fourageringsområder for fugle og opvækstområder for fisk og smådyr. Udbredelsen af ålegræs ud fra kysten anvendes ofte som en indikator på miljøtilstanden i de kystnære områder. I efteråret 2007 igangsatte DMU og MCR et projekt, der havde til formål, at undersøge forekomsten af landbrugsherbicerider i Nissum Fjord¹⁷. Vandprøverne blev taget i hhv. Mellem Fjord og Felsted Kog i Nissum Fjord. Undersøgelserne verificerede en række stoffer og nedbrydningsprodukter af stoffer, hvoraf 12 er herbicerider, og 8 er nedbrydningsprodukter af herbicerider. Det er tidligere påvist, at ukrudtsmidler kan skade bl.a. plantetilvæksten på ålegræs ved lavere koncentrationer end de koncentrationer, hvor de enkelte stoffer har effekt¹⁸. Den anvendte målemetode er oprindeligt udviklet til ferskvand, men da Felsted Kog er relativt fersk (~4 ‰), kan det ikke afvises, at anvendelsen af herbicerider i oplandet til Nissum Fjord har en negativ effekt på målsætningen i Nissum Fjord. Anvendelsen af herbicerider på landbrugsjord reguleres ikke i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug, og behandles derfor ikke yderligere.

¹⁷ Arbejdsrapport fra DMU nr. 244, 2008. Forekomst af herbicerider i Nissum Fjord

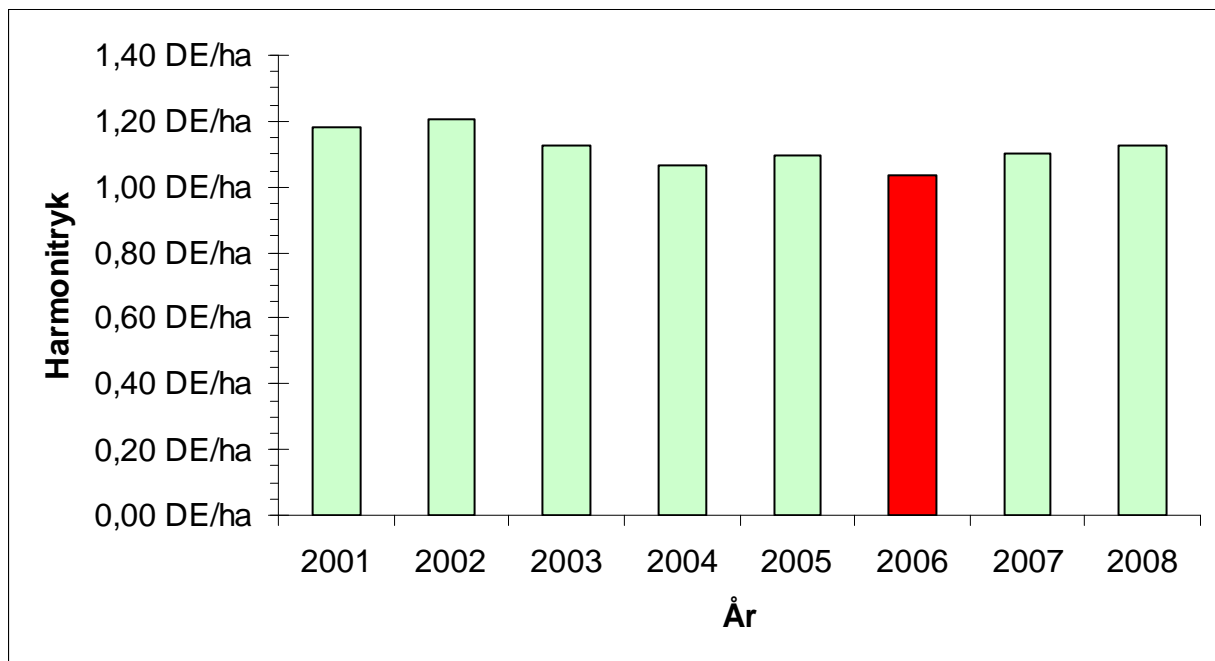
¹⁸ Nielsen, L.W. & Dahlløf, I. 2007: Direct and indirect effects of the herbicides Glyphosate, Bentazone and MCPA on eelgrass (*Zostera marina*). - *Aquatic Toxicology* 82(1): 47-54.

Næringsstoffer

I Felsted Kog er fosfor sandsynligvis den begrænsende faktor for algeproduktionen, men betydningen af nitratudvaskningen øges ud mod slusen, jf. Basisanalysen del II¹⁹. Oplandsanalysens begrundelse for vigtigheden, af en reduktion af næringsstoffilførslerne til Felsted Kog i forhold til den resterende del af Nissum Fjord er, at Felsted Kog modtager ca. 70 % af næringsstoffilførslen via Storå-systemet, samt at en reduktion til Felsted Kog vil gavne hele Nissum Fjord sammenlignet med, hvis reduktionerne blev foretaget i Flynder å's vandsystem, hvor reduktionen kun vil gavne Yder Fjord og Indfjorden.

HUSDYRTRYKKET I OPLANDET TIL NISSUM FJORD

Strukturudviklingen i husdyrproduktionen går på landsplan mod færre, men større husdyrbrug. Det fremgår af basisanalysen, at antallet af dyreenheder i oplandet til Nissum Fjord er ca. 1,3 DE/ha²⁰, fordelt på 55 % kvæg, 35 % svin og 10 % andre husdyr²¹, hvilket ligger over landsgennemsnittet.

Figur 1 DE/ha i oplandet til Nissum Fjord i årene 2001-2008²²

Udviklingen i DE/ha fremgår af figur 1. Antallet af DE/ha er i perioden fra 2001 frem til 2008 reduceret med 0,06 DE/ha. Det kan derfor konkluderes, at der overordnet for Nissum Fjord ikke sker nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Det betyder generelt, at en etablering/udvidelse i oplandet til Nissum Fjord i væsentligt omfang vil blive modregnet ved, at der sker en nedlæggelse.

¹⁹ Vandrammedirektivets basisanalyse del II

²⁰ Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord.

²¹ Analyse af jordbrugerhvervene 2009.

²² Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune 2006 er markeret med rød idet der er fejl i datamaterialet med regnes 2006 ikke efterfølgene.

I oplandet til Nissum Fjord i Holstebro Kommune ses det mindste husdyrtryk i den vestlige del af oplandet omkring Ulfborg, hvor ca. 38 % af bedrifterne har et husdyrtryk på < 1 DE/ha, mens den nordlige del af oplandet, omkring Vemb, har den største andel (ca. 34 %) af husdyrbrug med et husdyrtryk på > 1,4 DE/ha. I perioden 2001-2008 har der i gennemsnit været et DE/ha på 1,13 for hele oplandet. Den vestlige del af Holstebro Kommune domineres af kvægbrug, mens pelsdyr er vurderet til at udgøre ca. 6 %.

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder jf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse²³, reducerer antallet af kvæg/DE og mink/DE. For kvæg og mink skal der anvendes hhv. 15-20 % og ca. 45 % mere areal. På landsplan forventes det, at medføre et øget arealkrav på ca. 4 %, samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 % jf. høringsbrev af 19.05.09²⁴. Holstebro kommune vurderer, at oplandet omkring Nissum Fjord som minimum har samme reduktion som i resten af landet.

FOSFOR I OPLANDET TIL NISSUM FJORD

Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan²⁵. Landbruget bidrager med ca. 40 % af fosfortilførslen til Nissum Fjord²⁶. Det fremgår af basisanalysen, at der ikke forventes en reduktion af fosforafstrømningen til Nissum Fjord, således at den samlede fosforbelastning i 2015 forventes at ligge på det nuværende niveau på 65 ton fosfor. I denne vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % af den udbragte fosfor i oplandet til Nissum Fjord.

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via vind-, vand- og brinkerrosion og fra kunstigt drænede arealer. Tab af opløst fosfor fra landbrugsjord sker via overfladeafstrømning og udvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmende vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, konvekse skrånninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

²³ Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødnings, ensilage m.v af 10.07.09.

²⁴ Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

²⁵ Vandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne

²⁶ Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord

Yderligere er jordens fosforbindingskapacitet afgørende for om fosfor tabes til vandmiljøet fra dyrkede jorde. Jorde med lav bindingskapacitet har således en øget risiko for tab af gødningsfosfor. Bindingskapaciteten varierer meget i Danmark, for jorde der ikke kan kategoriseres som værende lavbundsjarige gælder, at jordens bindingskapacitet for fosfor stiger i takt med stigende indhold af ler og jern- og aluminiumoxider. I mineraljorde findes hovedparten af jordens fosfor bundet i lerfraktionen eller på belægninger af jern- og aluminiumoxider på større partikler. På jorde med højt lerindhold kan der, især i forbindelse med kraftig nedbør, opløses fosfor og løsrives fosforrige partikler fra overjorden, som transporteres ned gennem sprækker og større porer til eventuelle drænrør dybere nede, og via disse blive transporteret ud til vandmiljøet. Der er en principiell sammenhæng mellem jordens fosforstatus og risikoen for fosfortab. Dette er vist ved flere enkeltstående undersøgelser, hvor fosforstatus, målt f.eks. ved fosfortallet, varierede, medens transportbetingelserne var ensartede²⁷. Der er imidlertid ikke lavet tilstrækkeligt med undersøgelser til at kvantificere denne sammenhæng under praktiske forhold.

For lavbundsjarige (med eller uden okkerklasse) gælder, at arealernes årstidsvariation i vandmætningsgraden har afgørende betydning for tab af fosfor. Lavbundsjarige er udstrømningsområder for grundvand og mange lavbundsjarige har derfor periodisk eller permanent meget højt grundvandsspejl. Ikke vandmættede jorde med et højt indhold af jern besidder under (aerobe forhold) en høj fosforbindingskapacitet. Ved vandmætning af jorden (anaerobe forhold) ophøre jernets evne til at binde fosfor, og dermed øges udvaskningsrisikoen markant.

Dansk Landbrugsrådgivning anbefaler, at der tilføres samme mængde fosfor, som afgrøden bortfører ved fosfortal $>4^{28}$. For lavbundsjarige svarer dette niveau til, at forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstarherbart jern og fosfor skal være større end 20.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at forsigtighedskriteriet medfører, at der skal foretages en individuel konkret vurdering af bedriftens jorde baseret på tabsrisiko og jordernes fosforbindingskapacitet.

Det fremgår af oplandsanalysen at "*Fosfor fra landbruget bidrager væsentligt til den samlede fosfortilførsel, og på de arealer der er defineret som fosfor-risikoarealer, vil det have gavnlige effekt på fosfortilførslen til fjorden at mindske fosforoverskuddet*"²⁹. Fosforoverskuddet var i årene 2005 og 2007 i gennemsnit ca. 11,5 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord i Holstebro Kommune, hvor fosforoverskuddet er mindst i området syd for Nissum Fjord samt nord for Holstebro by³⁰.

²⁷ Heckrath, G. et al., 1995. Phosphorus leaching from soils containing different P concentrations in the Broadbalk experiment. J. Environ. Qual. 24, 904-910. & Pote, D.H., et. Al., 1999. Relationship between phosphorus levels in three ultisols and phosphorus concentration in runoff. J. Environ. Qual. 28, 170-175.

²⁸ Knudsen, L., 1998. "Pas på fosfor". Landbrugets Rådgivningscenter, Århus, Danmark.

²⁹ Oplandsanalysen, Nissum Fjord og opland – analyse af miljøtilstand og næringsstoftransport.

³⁰ Beregning af P-overskud pr. ha. Pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Risikoarealer, terrænforhold og overfladevand

Nedenstående vurderinger er baseret på en generel risikovurdering mht., om der kan ske et lille eller et stort tab af fosfor til vandmiljøet. Der er i beskyttelsesniveauet fastsat forskellige beskyttelser af forskellige jordbundsforhold. Herudover er der lavet en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende arealer ikke kan indgå i driften

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljøet.

Jordbundstyper

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er bestående af sandede jorde eller humus jvf. Skema 5 og bilag 15. Da udbringningsarealerne ikke er beliggende på lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

Lavbundsarealer og detailafvandingsforhold

Ca. 1,05 ha af mark 6 er drænet og beliggende på lavbundsarealer uden okkerklasse i oplandet til Nissum Fjord. Øvrige arealer er beliggende i fosforklasse 0, da markerne ikke vurderes at være detailafvandede og beliggende på de af staten udpegede lavbundsarealer uden okkerklasse.

Skema 5. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Lavbundsareal u. okkerklasse	Opland	P _{tal}	P-klasse	P-klasse areal (ha)
10	1,72	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
1	4,80	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
2	6,61	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
3	0,19	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
9	5,76	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
6	12,96	Ja	JB1	ja	Nissum Fjord	-	II	1,05
5	7,90	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
4	4,81	Ja	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
13	4,22	Ja	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
12	4,14	Ja	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
14	4,65	Ja	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
15	7,54	Ja	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
11	7,95	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
18	3,30	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
16	2,18	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
17	2,24	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
44	5,18	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
40	4,06	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
41-1	0,43	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
45	5,15	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
41	8,28	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
42	18,40	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
33	5,86	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
35	2,43	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
19-3	0,90	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
19-2	2,50	Nej	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
19	12,39	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
19-5	0,42	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
21	3,51	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
39	3,26	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
55	5,18	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
55-1	1,24	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
56	2,74	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
3-1	0,09	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
16-2	0,59	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
16-1	1,00	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
17-1	0,52	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
36	3,77	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
36-1	0,55	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
37	0,19	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
19-1	0,53	Nej	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
39-2	3,68	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
50	0,57	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
51	3,95	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
53	4,89	Nej	JB2	Nej	Delvis Nissum Fjord og Ringkøbing Fjord	-	0	-
54	2,51	Nej	JB2**	Nej	Ringkøbing Fjord	-	0	-
38	1,04	Nej	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
20	17,49	Nej	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
21	7,78	Ja	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Lavbundsareal u. okkerklasse	Opland	P _{tal}	P-klasse	P-klasse areal (ha)
22	8,89	Ja	JB11	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
23	7,08	Ja	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
24	7,35	Ja	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
25	3,74	Nej	JB1**	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
26	4,21	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
27	11,26	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	-
I alt	254,59							

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpe-lagsområder, historiske kort og Orthokort mv. ** Den i ansøgningen oplyste jordbundstype svarer ikke til Holstebro Kommunes oplysninger fra GEUS. Data for jordbundstypen har dog ingen betydning for beregninger i denne konkrete sag.

Mark 6 er drænet og delvist beliggende i udpeget lavbundsareal udenfor okkerklasse, jf. bilag 4 og 18, og har dermed en potentiel stor risiko for fosfortab. I henhold til gældende lovgivning, skal 1,05 ha derfor behandles som værende P-klasse 2, hvor der er krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

Fosforoverskud

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 4.655 kg P, hvilket er ca. 1700 kg mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 4.655 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt underskud på -6,5 kg P/ha, jvf. Skema 6.

Skema 6. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	4.655 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	18,2 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	24,7 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	-6,5 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i årene 2005 og 2007 i gennemsnit ca. 11,5 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord i Holstebro Kommune, hvor fosforoverskuddet er mindst i området syd for Nissum Fjord samt nord for Holstebro by³¹. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforunderskud på -6,5 kg P/ha/år, jvf. Skema 6, hvilket er betydeligt mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Alle lavbundsområder og drænedede arealer samt alle arealer beliggende nærmere søer eller vandløb end 50 meter vurderes som værende risikoarealer mht. udvaskning af fosfor, såfremt der ikke er dokumenteret en væsentlig ledig fosforbindingskapacitet i de pågældende jorde. Ejendommens arealer og gylleaftale arealer er gennemgået. En stor del af arealerne er drænedede og/eller beliggende mindre end 100 meter fra vandløb og er dermed

³¹ Beregning af P-overskud pr. ha. Pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

potentielt risikoarealer mht. udvaskning til Nissum Fjord. Idet husdyrbrugets arealer drives med fosforunderskud på -6,6 kg stilles der ikke yderligere vilkår vedr. arealerne.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at fosfor fra husdyrbrugets arealer ved de stillede vilkår ikke i sig selv påvirker Natura 2000-området Nissum Fjord væsentligt negativt. Der stilles dog vilkår om, at der ikke må etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende, da dette kan ændre risikovurderingen.

NITRAT I OPLANDET TIL NISSUM FJORD

Vandmiljøplan III fastlægger, at der skal sikres en reduktion på 13 % af nitratudvaskningen fra landbruget i 2015 i forhold til udvaskningen i 2003 på landsplan. Basisanalysens del II vurderer, at nitrattilførslen til Nissum Fjord ved udgangen af 2015 vil være på 1.952 ton N, hvilket svarer til en reduktion på ca. 18 % i forhold til niveauet i 2001³². Landbruget bidrager med ca. 83 % af tilførslen af nitrat til Nissum Fjord³³. I perioden fra 2005-2008 var det beregnede gennemsnit af nitratoverskud per ha i oplandet til Nissum Fjord på 73 kg N³⁴.

Oplandsanalysen konkluderer, at ca. 50 % af det samlede opland til Nissum Fjord er højrisikoarealer for udvaskning af nitrat til vandmiljøet, hvilket de af staten fastsatte nitratklasser langt fra kan honorere, idet disse arealer udgør 32 % af oplandet. Modelberegninger i oplandsanalysen indikerer, at en fremtidig miljøtilstand, hvor vegetationen er udbredt i størstedelen af fjorden, vil kunne opnås med en reduktion af bl.a. nitrattilførslen på ca. 30 % i forhold til 2001, svarende til ca. 700 ton nitrat. Med vedtagelsen af Grøn Vækst, som erstatter og supplerer den vedtagne vandmiljøplan III, fastsættes nye reduktionskrav for bl.a. tilførsel af nitrat til vandområder, som i perioden 2010-2015 skal reduceres med 19.000 ton nitrat (ca. 1/3 ift. i dag). I oplandsanalysen vurderes det, at en fuldt implementeret vandmiljøplan III, forventes, at medføre en samlet reduktion på mellem 15-20 % i forhold til 2001. For at opnå en reduktion på 30 % vurderes det i oplandsanalysen, at nitrattilførslen til fjorden skal reduceres yderligere med 250-350 ton N.

Nitratklasser

Husdyrbrugets udspretningsarealer afvander til Nissum Fjord. Nogle områder i oplandet til Nissum Fjord er karakteriseret som områder, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på 0-50 % og ligger dermed i nitratklasse 3, jf. bilag 16. Den øvrige del af Nissum Fjord oplandet har et højere nitratreduktionspotentiale, hvorfor der i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau kan udbringes husdyrgødning med fuldt harmonitryk i disse områder, jvf. Skema 7.

³² Heri medregnet mindre korrektioner for tilførsler fra punktkilder. Ovenstående vurdering af N-reduktionen i 2015 er baseret på grove estimater og vurderes at være optimistisk, idet modelberegninger af N-belastning til Ringkøbing Fjord (Oplandsmodel for N-belastning af Ringkøbing Fjord, DHI-rapport juni 2004) har indikeret at flere tiltag i et opland vil have tendens til at "overlappe" hinanden, hvilket med andre ord medfører, at effekten af alle tiltagene ikke slår fuldt igennem.

³³ Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord.

³⁴ Beregning af N-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune. Gødningsregnskaberne fra 2006 er ikke medtaget grundet datafejl.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 7. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udspretning på arealerne
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
Ejede/forpagtede I alt / gennemsnit:	254,59	80,28	0,00	0,00	174,31	65,73 %	1,1174	284,48

Nitratreducerende virkemidler

Ved anvendelse af N-udvaskningsreducerende virkemidler kan harmonitrykket på husdyrbrugets udspretningsarealer øges, såfremt N-udvaskningen til rodzonen holdes på et niveau svarende til udbringning af husdyrgødningen ved reduceret harmonitryk.

Der er ansøgt om et harmonitryk på (317,98 DE/254,59 ha) = 1,25 DE/ha med etablering af 3,0 procentpoint ekstra efterafgrøder udover plantedirektoratets pligtige krav..

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jvf. Skema 8. Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres ved anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrbrugsbekendtgørelsens regler herom³⁵. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om ekstra efterafgrøder og ansøgt harmonitryk.

Skema 8. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved udbringning af reduceret harmonitryk svarende til 1,1174 DE/ha samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 1,25 DE/ha og 3,0 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets krav.

Scenarier	Reduceret harmonitryk	Ansøgt
Harmonitryk og anvendte virkemidler	1,1174 DE/ha	1,25 DE/ha + 3,0 % ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	69,60 kg N/ha	67,90 kg N/ha

HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF PÅVIRKNINGEN AF NATURA 2000-OMRÅDET NISSUM FJORD

Oplandsanalysen vurderede, på baggrund af modelberegninger, at det ikke var realistisk at sikre en målopfyldelse med den daværende administrationspraksis i Ringkjøbing Amt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at regionplanens målsætning om 2 m sigtedybde i forbindelse med udarbejdelsen af Natura 2000-planerne bør revurderes således, at der opstilles en mere realiserbar målsætning. Det vurderes nødvendigt, for at sikre en forbedret miljøtilstand og på sigt sikre opfyldelse af målsætningen for Nissum Fjord, at der satses på en flerstrengt proces der arbejder for, at der samlet sker en tilstrækkelig reduktion af næringsstofftilførslen.

³⁵ Bilag 3, pkt. 1 under beskyttelsesniveauet i forhold til overfladevand i Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug,

Husdyrbrugets individuelle betydning

Udspretningsarealerne i nærværende godkendelse afvander til Felsted Kog. Udspretningsarealerne udgør 249 ha, hvilket svarer til 2 promille af det samlede landbrugsareal i oplandet Nissum Fjord.

Nitratudvaskningen fra den udbragte husdyrgødning bidrager med ca. 0,11 promille³⁶ af den samlede husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning til Nissum Fjord. Det fremgår af Kammeradvokatens notat³⁷ til miljøministeriet om Miljøklagenævnets praksis, at et husdyrbrug, der maksimalt udgør 0,5 promille af den samlede udvaskning fra samtlige arealer i oplandet, ikke alene på den baggrund, kan siges, i sig selv kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Nitratudvaskningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer vurderes på den baggrund ikke at kunne påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt negativt.

Udvidelsens kumulative effekt

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at strukturudviklingen i landbruget i oplandet til Nissum Fjord, implementeringen af de nye omregningsfaktorer ved beregning af dyreenheder, VMP III, Grøn Vækst samt kommunens individuelle vurdering af husdyrgodkendelser i oplandet til Nissum Fjord samlet virker for en forbedret miljøtilstand for udpegningsgrundlaget. Holstebro Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de opstillede vilkår er tilstrækkeligt til at fremme miljøtilstanden for Nissum Fjord.

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets samlede drift med de stillede vilkår ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området Nissum Fjord væsentligt negativt.

GRUNDLAGET FOR FORHÅNDSVURDERINGEN

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af bl.a. kommunens oplysninger om områdets natur og miljøforhold, områdets sårbarhed over for påvirkninger fra landbruget, målsætninger og retningslinier fra Regionplan 2005, CTtools, basisanalyse for N 65 samt data fra Danmarks Miljøportal.

Holstebro Kommune er i gang med at udarbejde og operationalisere oplysninger, som kan tilvejebringe de oplysninger, der skal anvendes i fremtidige vurderinger af husdyrbrugenes betydning i forhold til de kumulative effekter (på husdyrbrugsniveau) i oplandet til Nissum Fjord. Holstebro Kommune er opmærksom på, at nærværende vurdering af husdyrbrugets eget bidrag og andel til de kumulative effekter på natur om miljø, er baseret på dels data-materiale, hvor der kan forekomme tidsforskydninger og deraf følgende unøjagtigheder, dels foretaget på skøn på baggrund af de oplysninger kommunen har til rådighed.

³⁶ Første del af udregningen er foretaget i Farm N, her udregnes forskellen i nitratudvaskningen fra henholdsvis brugen af husdyrgødning i ansøgt drift og maksimal drift ved udelukkende at anvende kunstgødning på de af husdyrbrugets udspretningsarealer, forskellen divideres med brugen af husdyrgødning i ansøgt drift. Udspretningsarealernes "merudvaskning" af nitrat sættes herefter i forhold til hele oplandet til Nissum Fjord. Derved fremkommer udbringningsarealernes andel af det samlede nitratudvaskning fra samtlige landbrugsarealer i oplandet til Nissum Fjord.

³⁷ Udkast til "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug" af 28.05.09

Holstebro Kommune foretager løbende evaluering af kommunens forudsætninger for udarbejdelsen af fremtidige forhåndsvurdering af natur og miljøeffekten af miljøgodkendelser af landbrug, således at afgørende og nyeste tilgængelige viden inddrages i vurderingerne.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at virksomheden i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets indretning

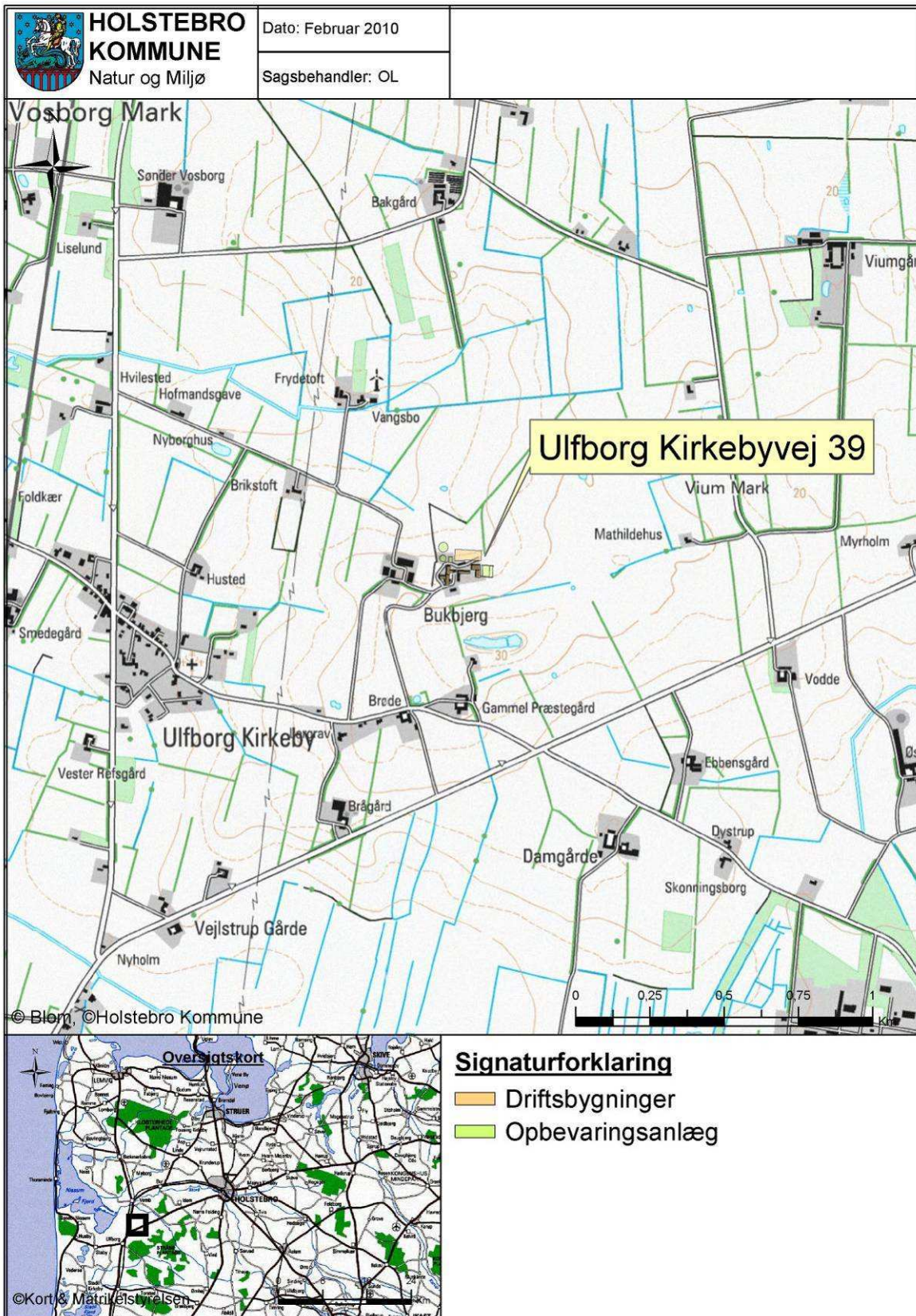

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Husdyrbrugets lokalisering

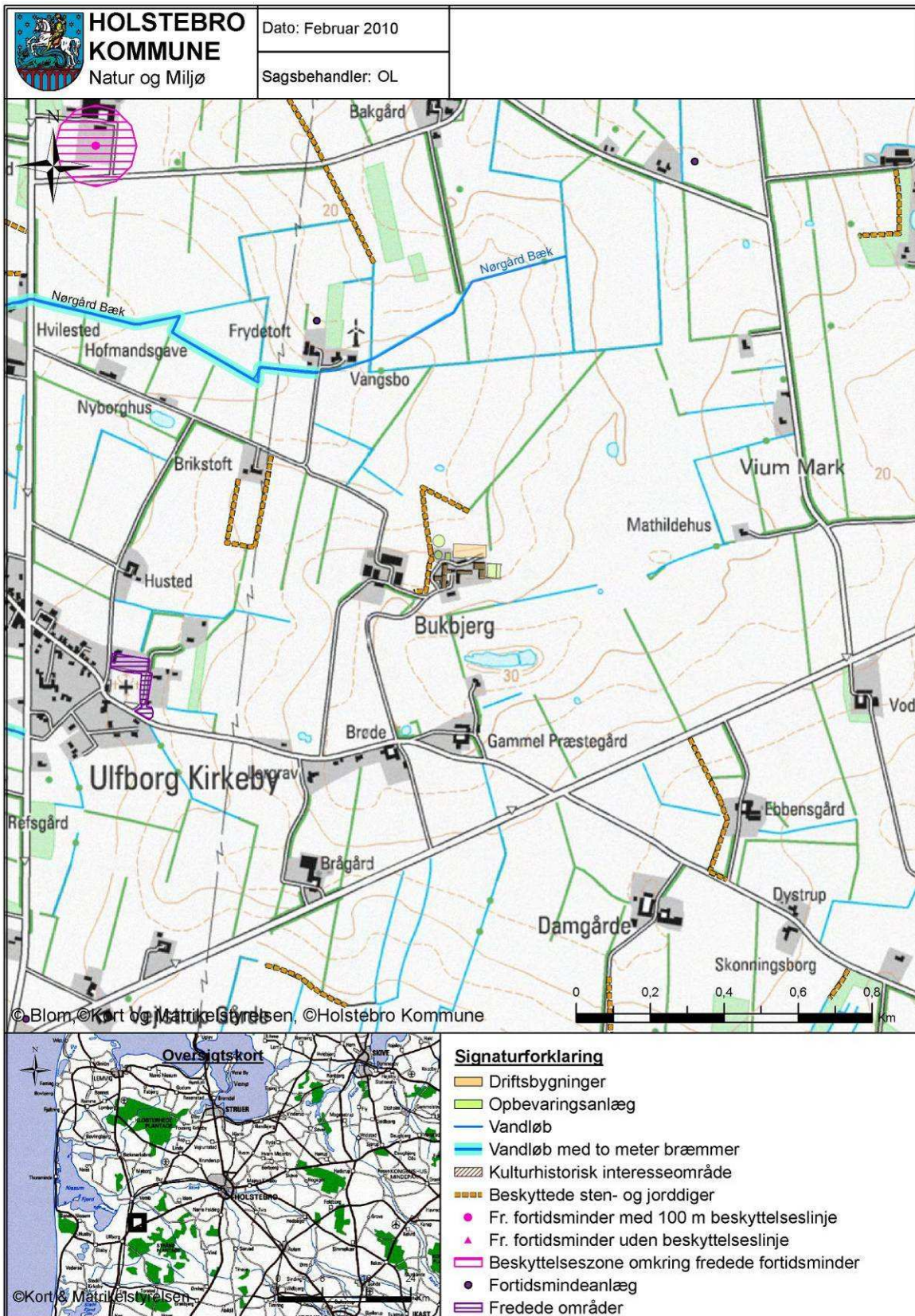

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Beskyttede diger og fortidsminder

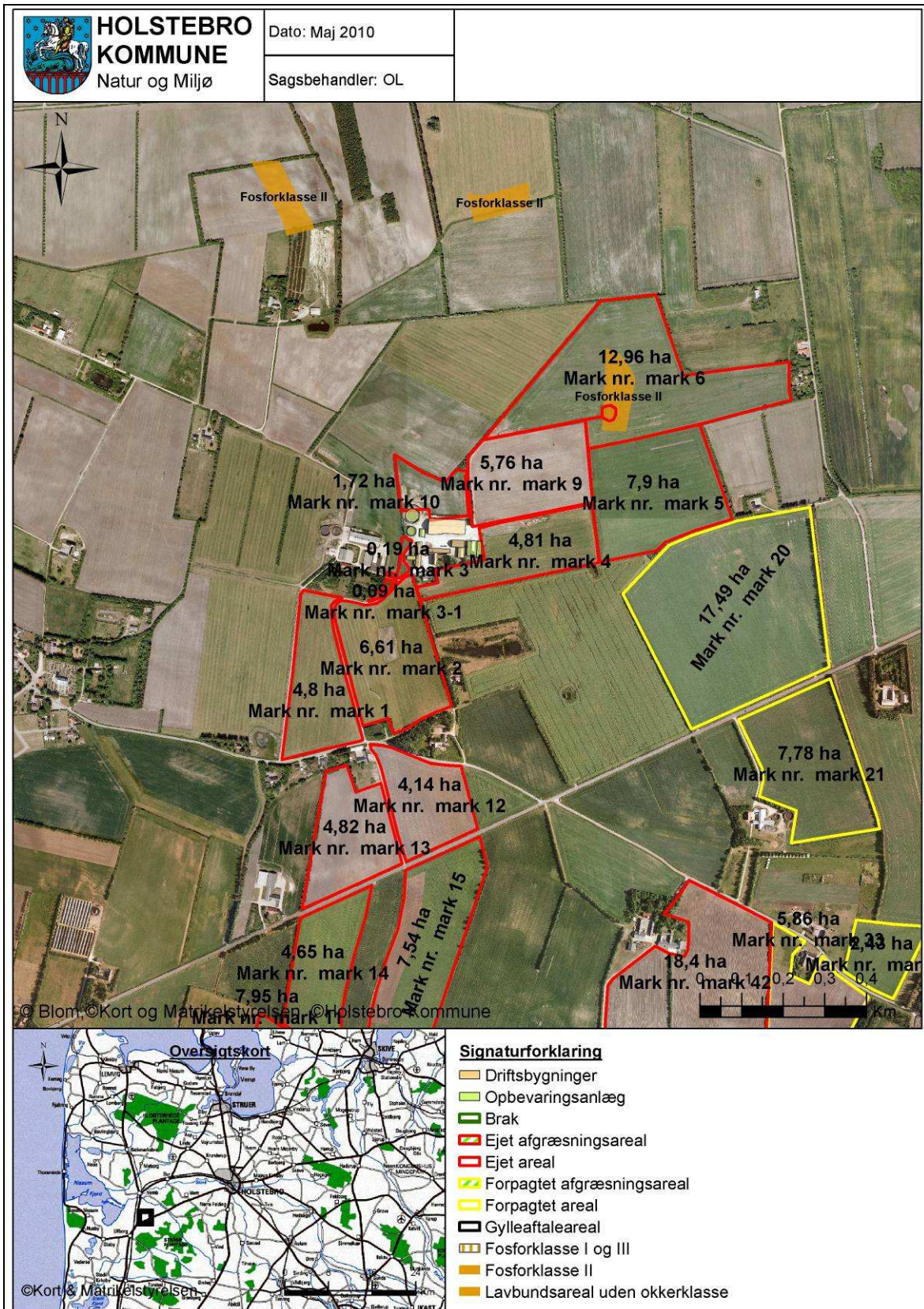

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 – Lavbundsarealer ved ejendom, hvor der ikke må placeres ensilagestakke

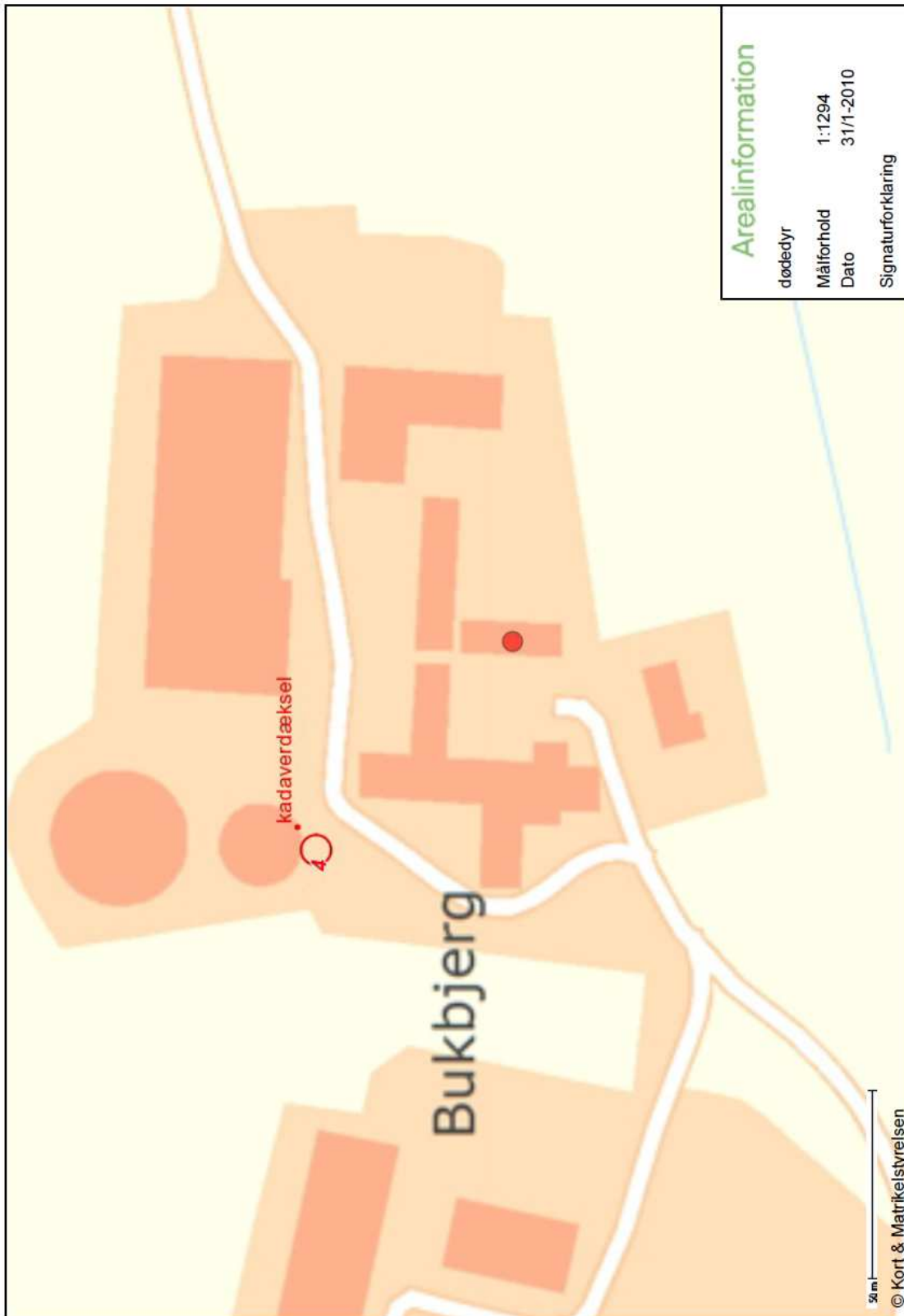

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Opbevaringssted for døde dyr

Bilaget er kopieret fra ansøgningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 6 – Transportruter del 1/2

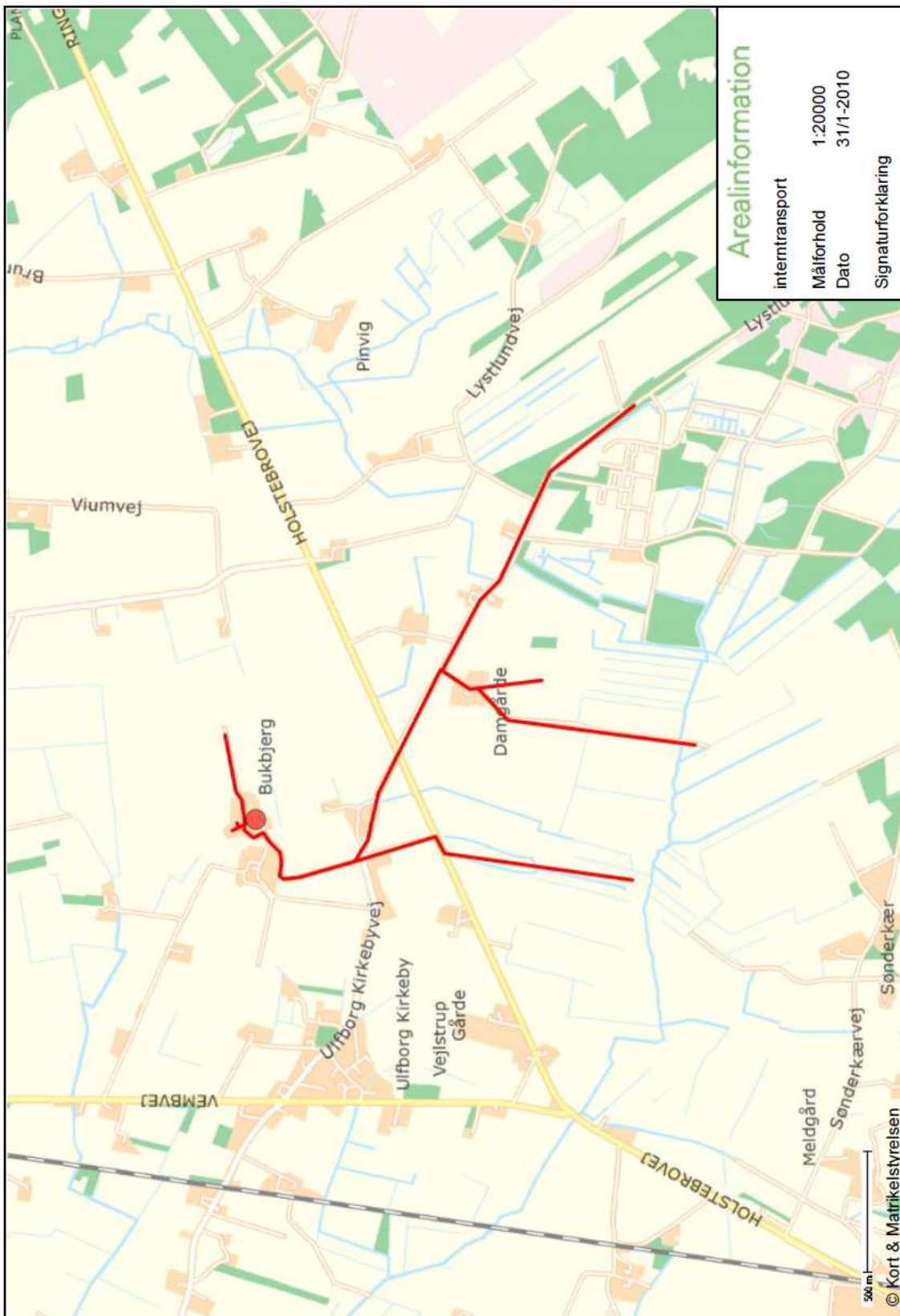
Bilaget er kopieret fra ansøgningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Transportruter del 2/2

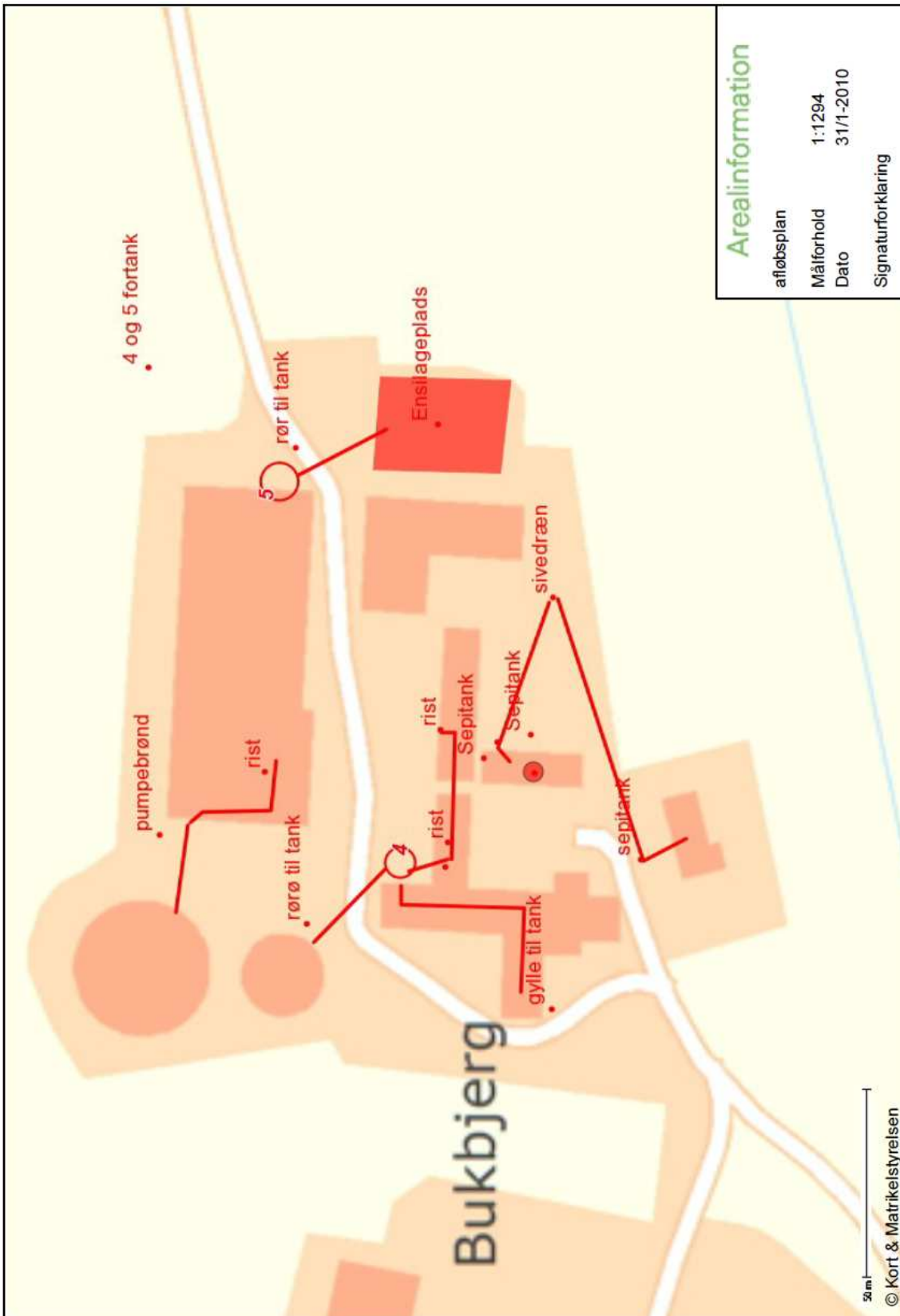
Bilaget er kopieret fra ansøgningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7 – Afløbsplan

Arealinformation	
afløbsplan	
Målforhold	1:1294
Dato	31/1-2010
Signaturforklaring	

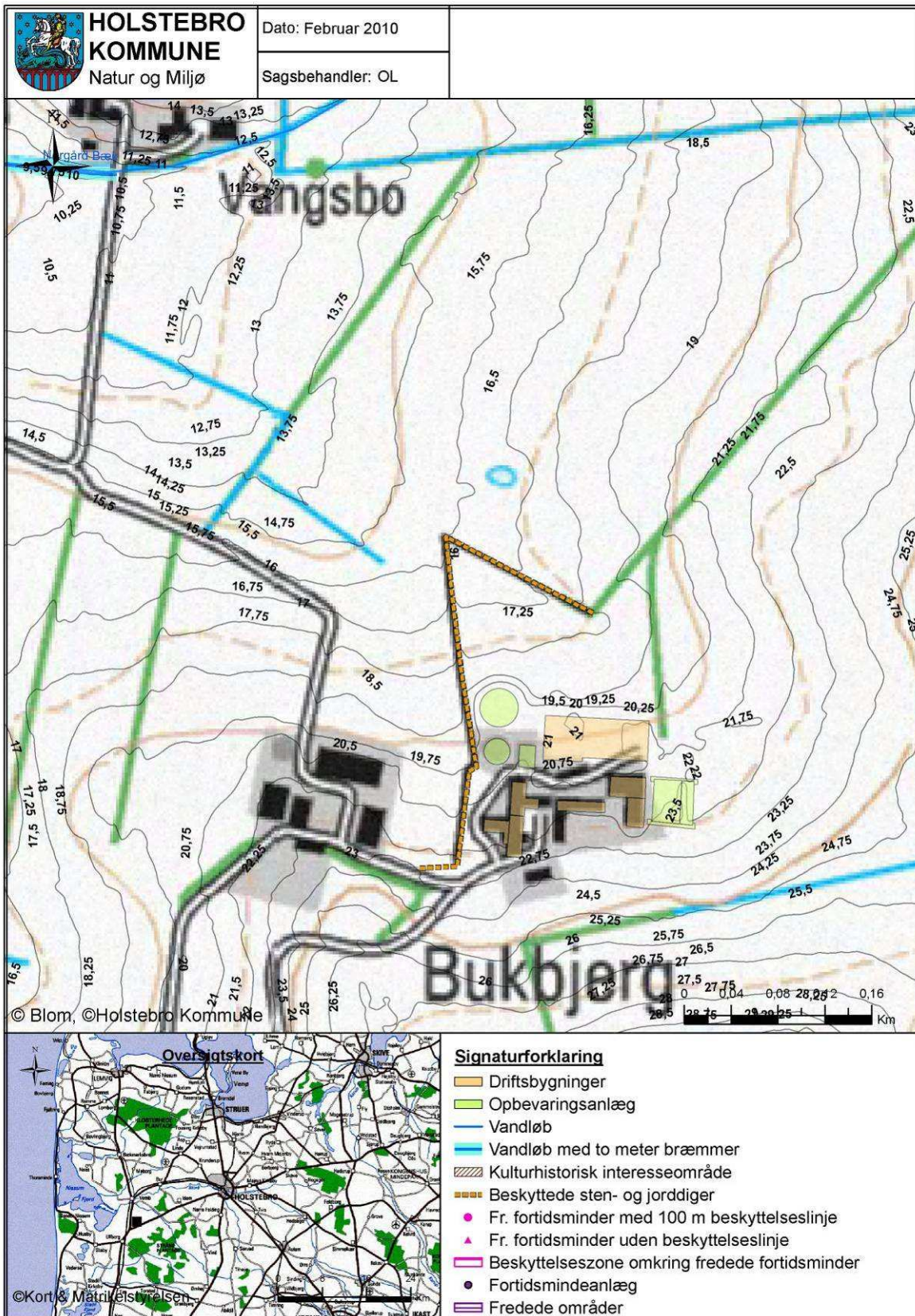
Bilaget er kopieret fra ansøgningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Terrænforhold omkring gyllebeholder

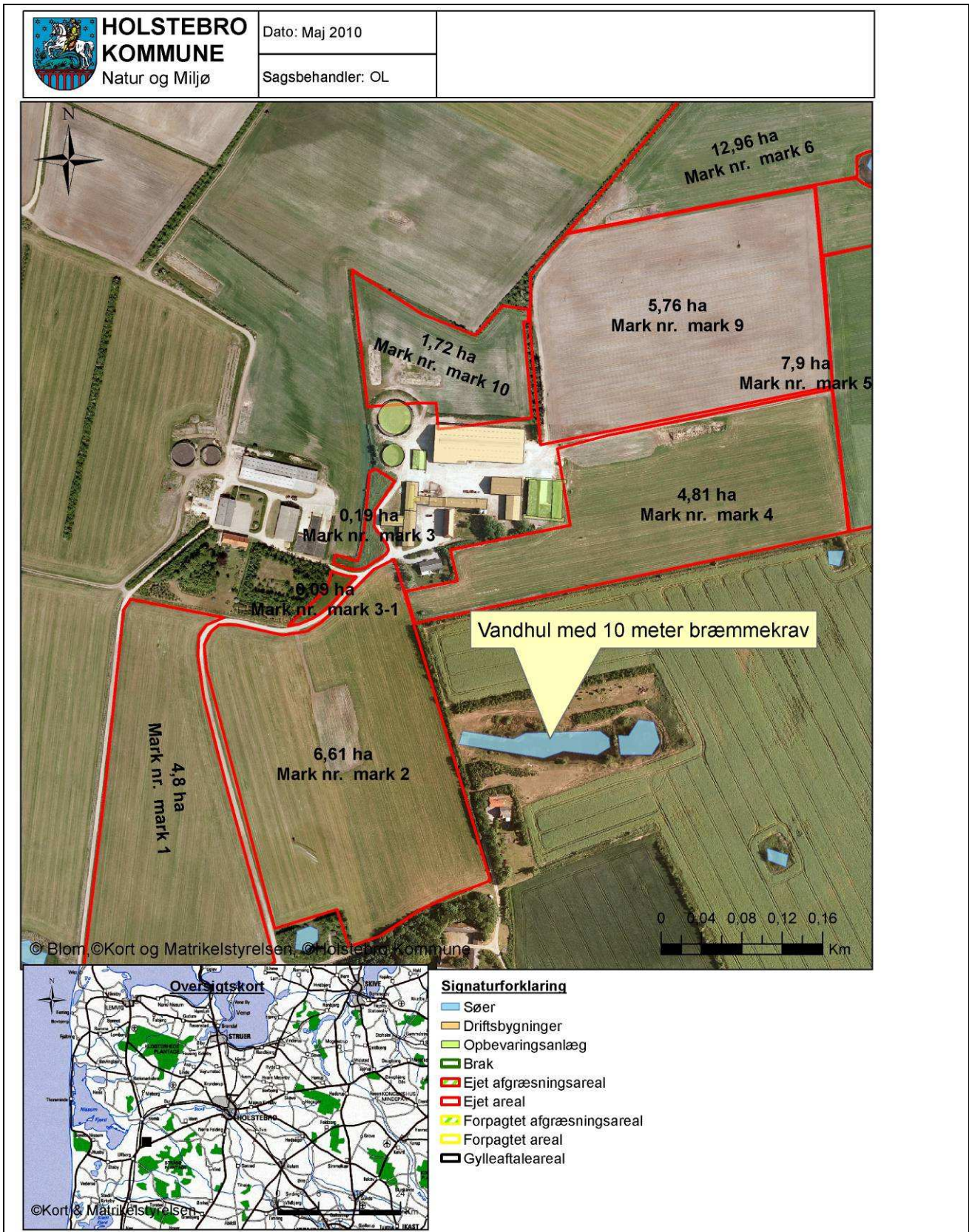

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – vandhul beskyttet med 10 meter bræmme

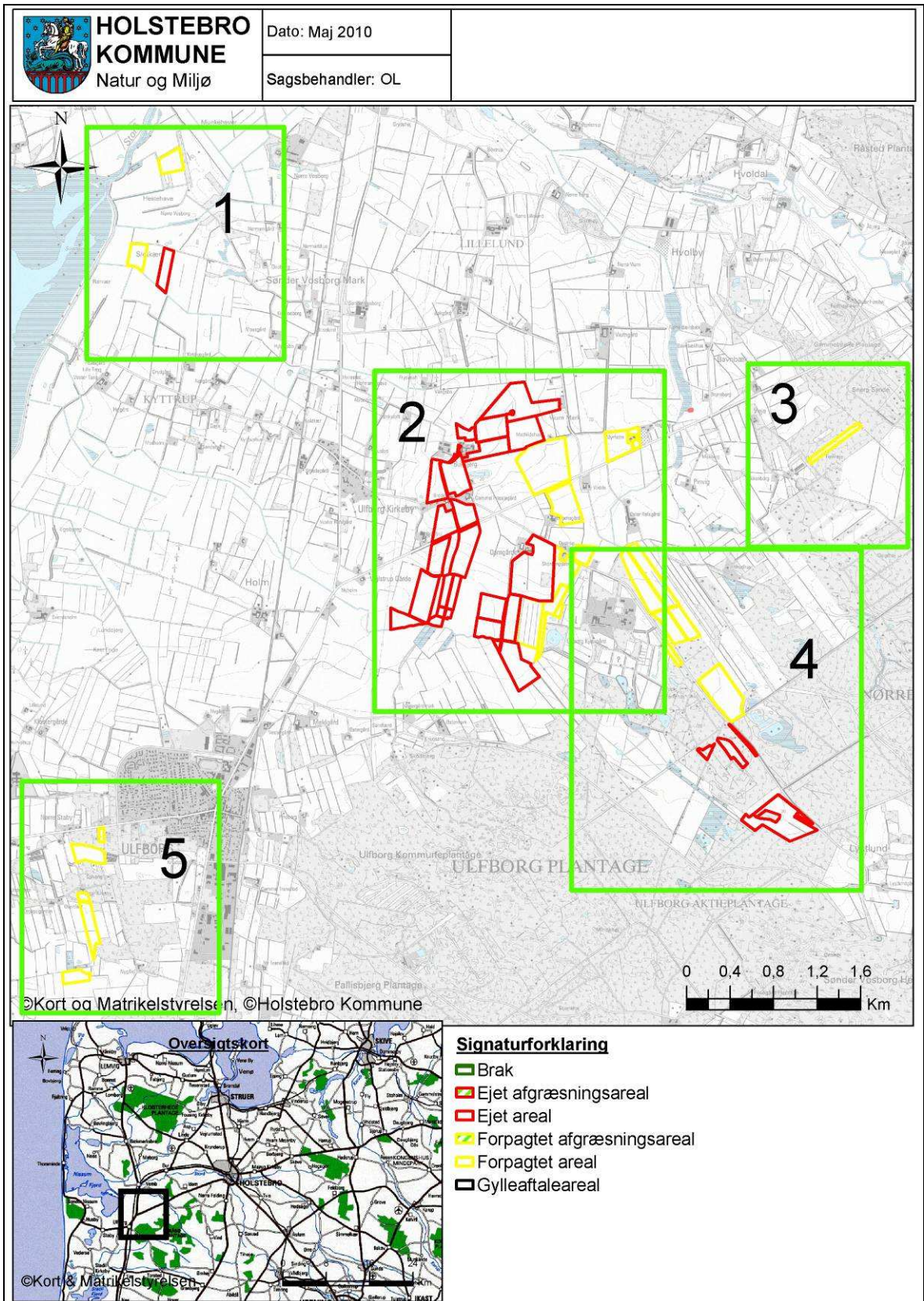

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Udbringingsarealer - oversigt

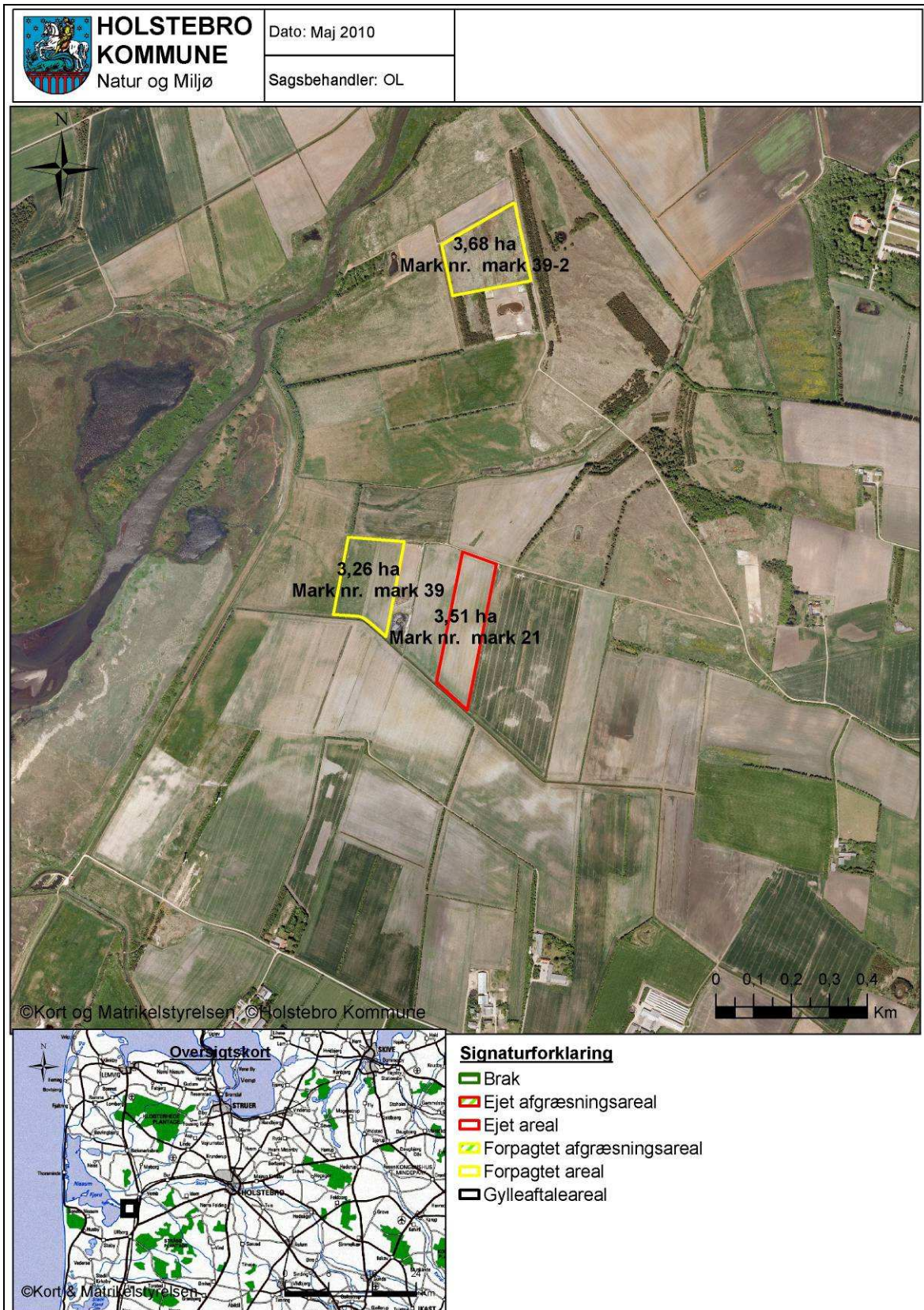

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Udbringingsarealer - del 1/5

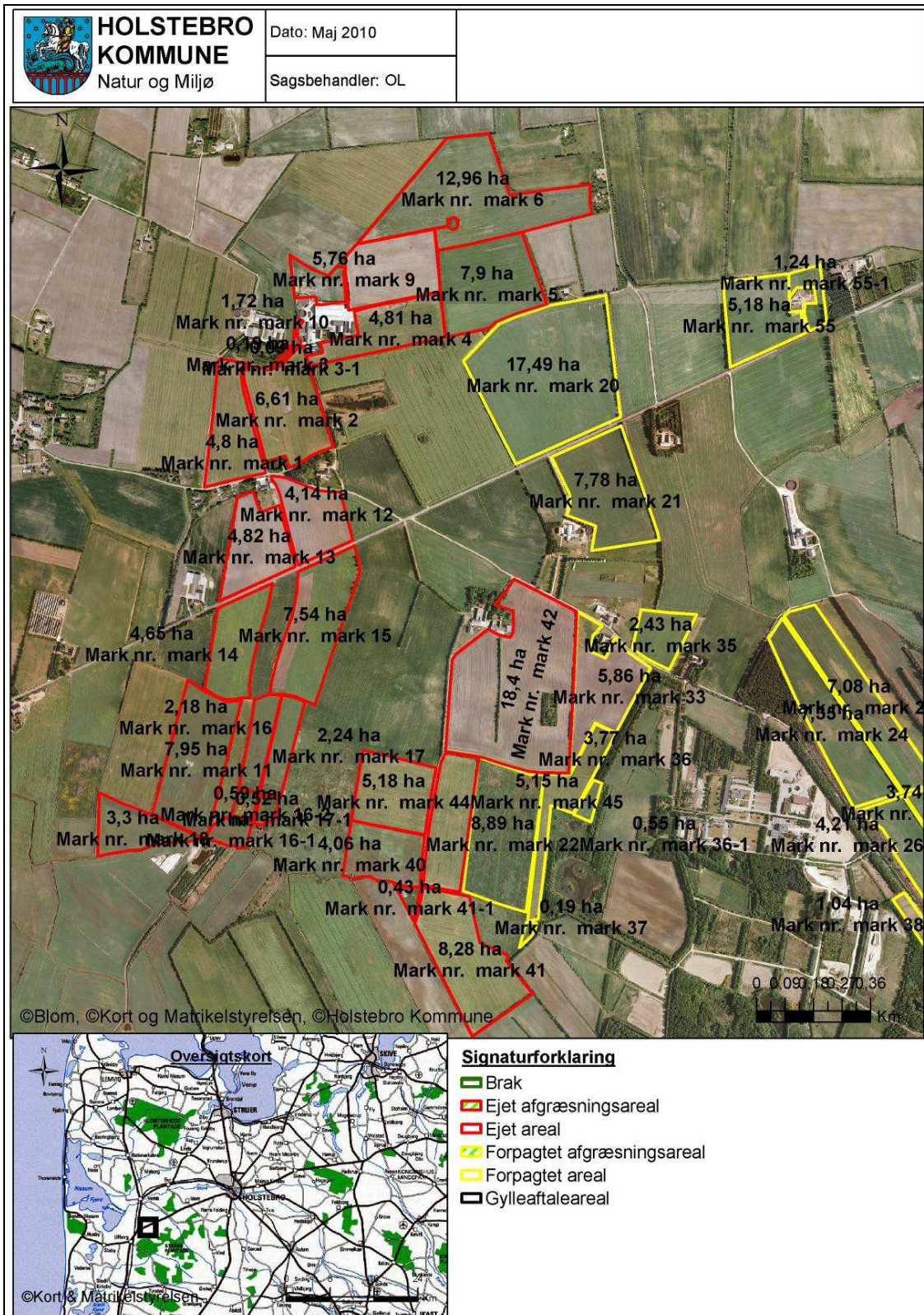

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Udbringningsarealer - del 2/5

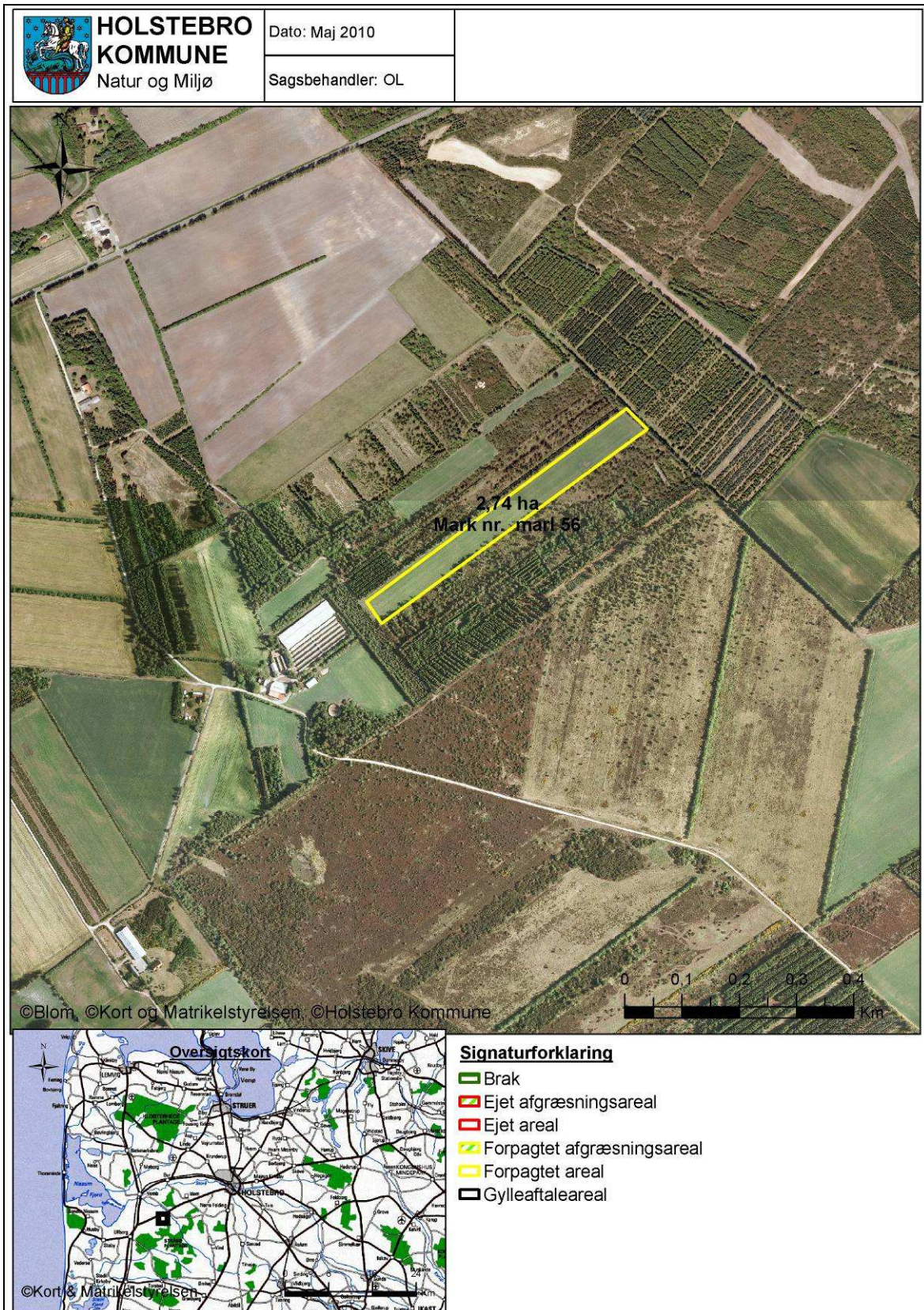
Mark 13 er tegnet ca. 0,5 ha for stor. Øverste nordlige spids er ikke med i udbringningsarealet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Udbringingsarealer - del 3/5

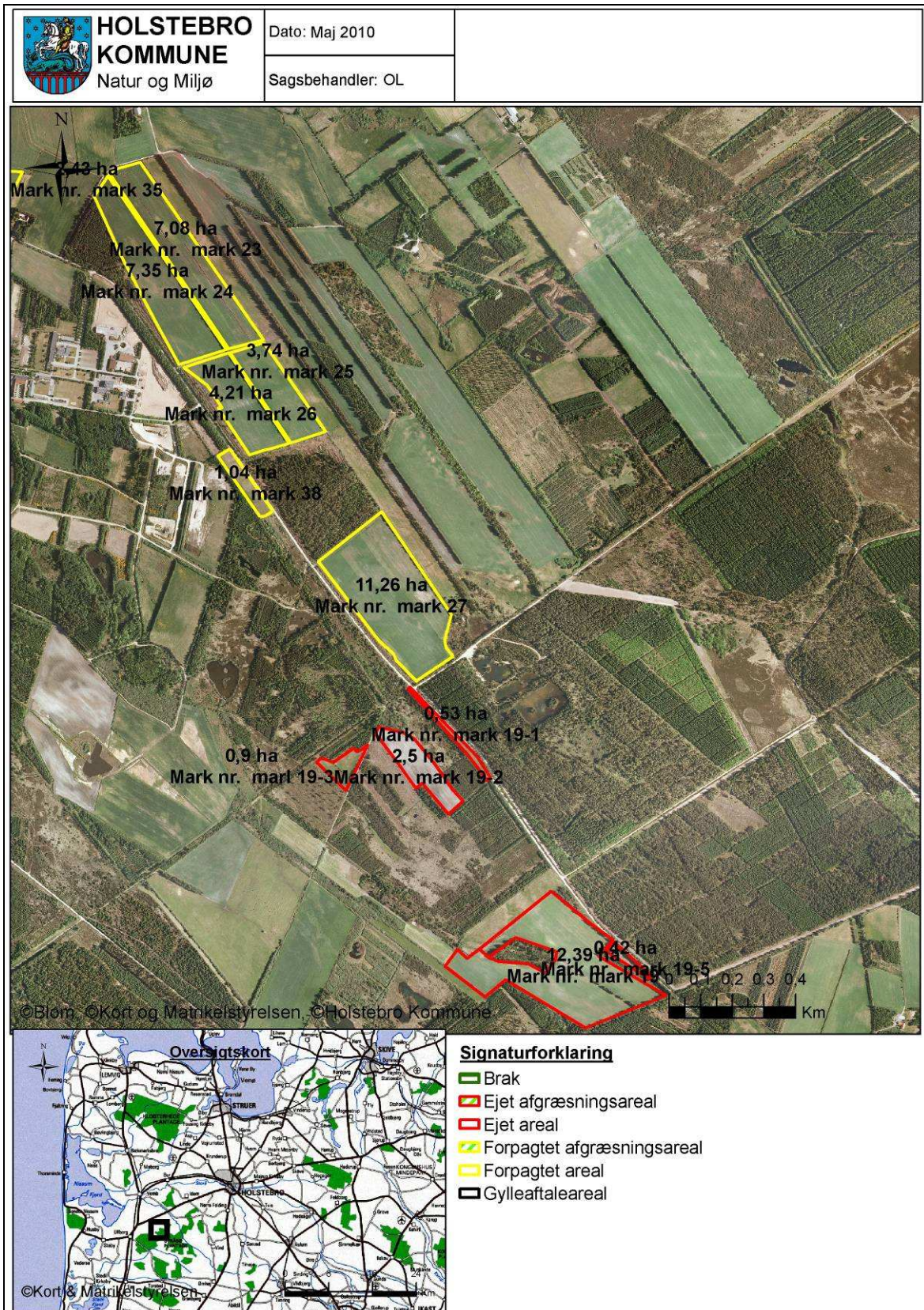

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Udbringingsarealer - del 4/5

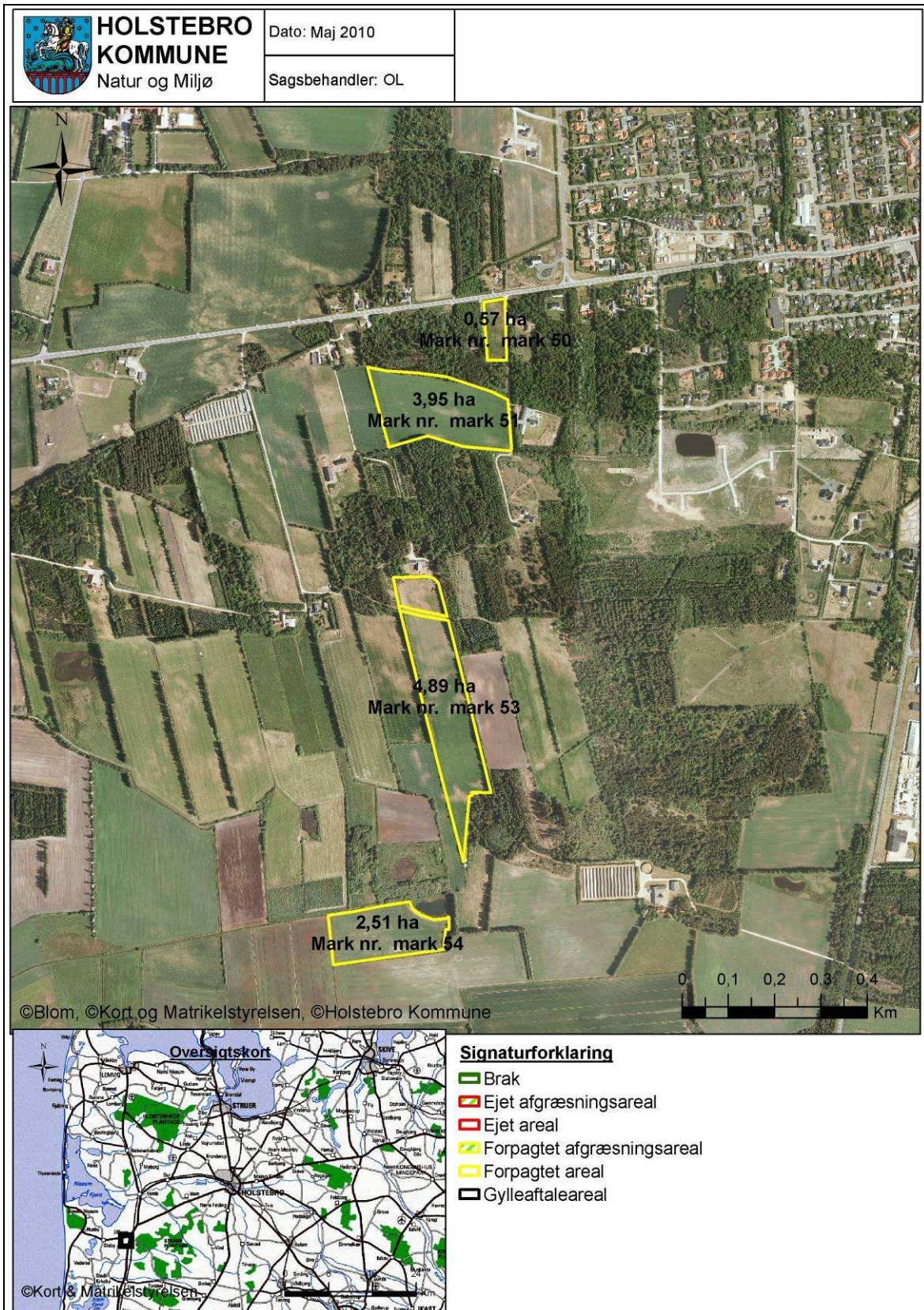

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Udbringingsarealer - del 5/5

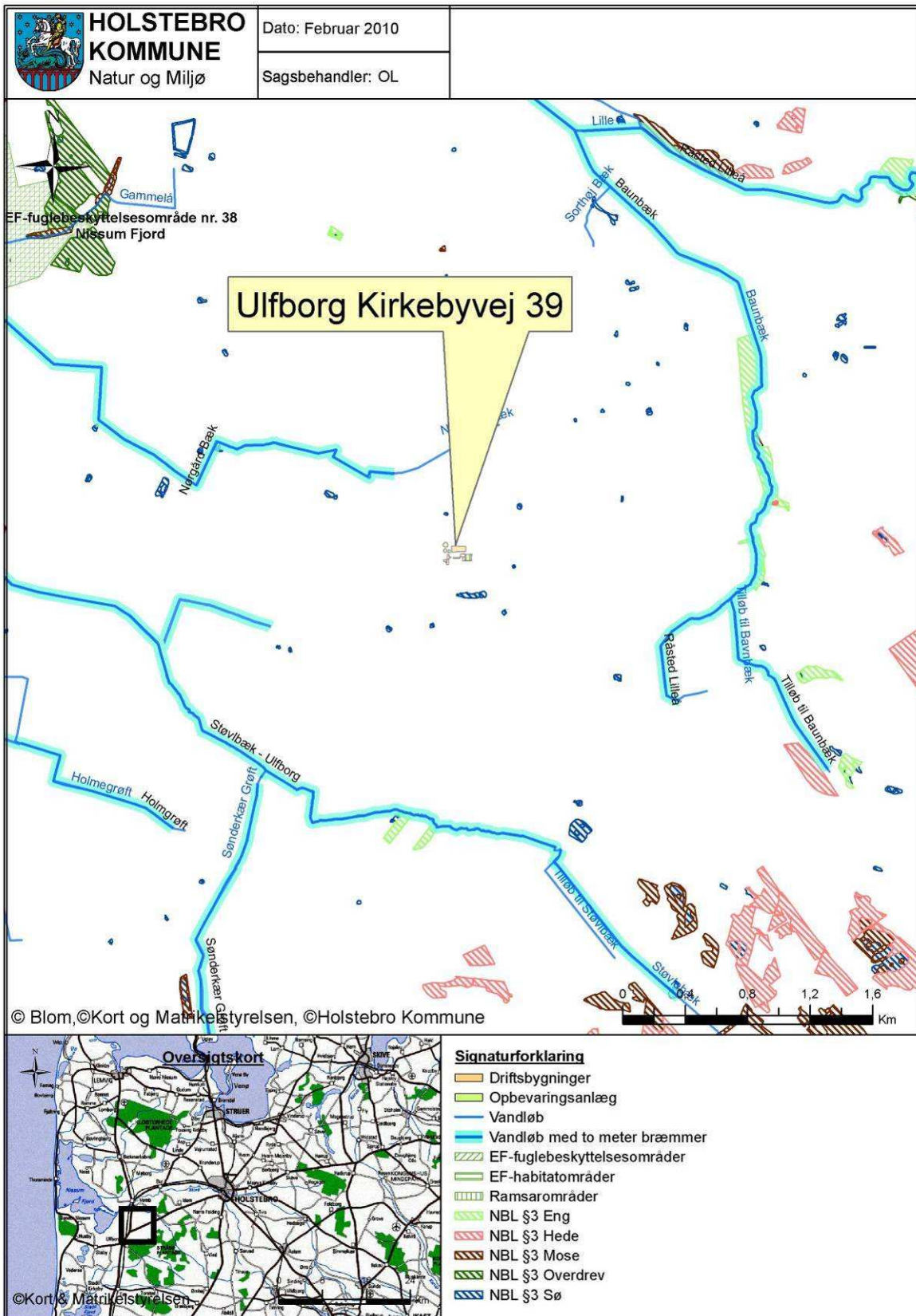

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – § 3 natur i nærheden af anlægget

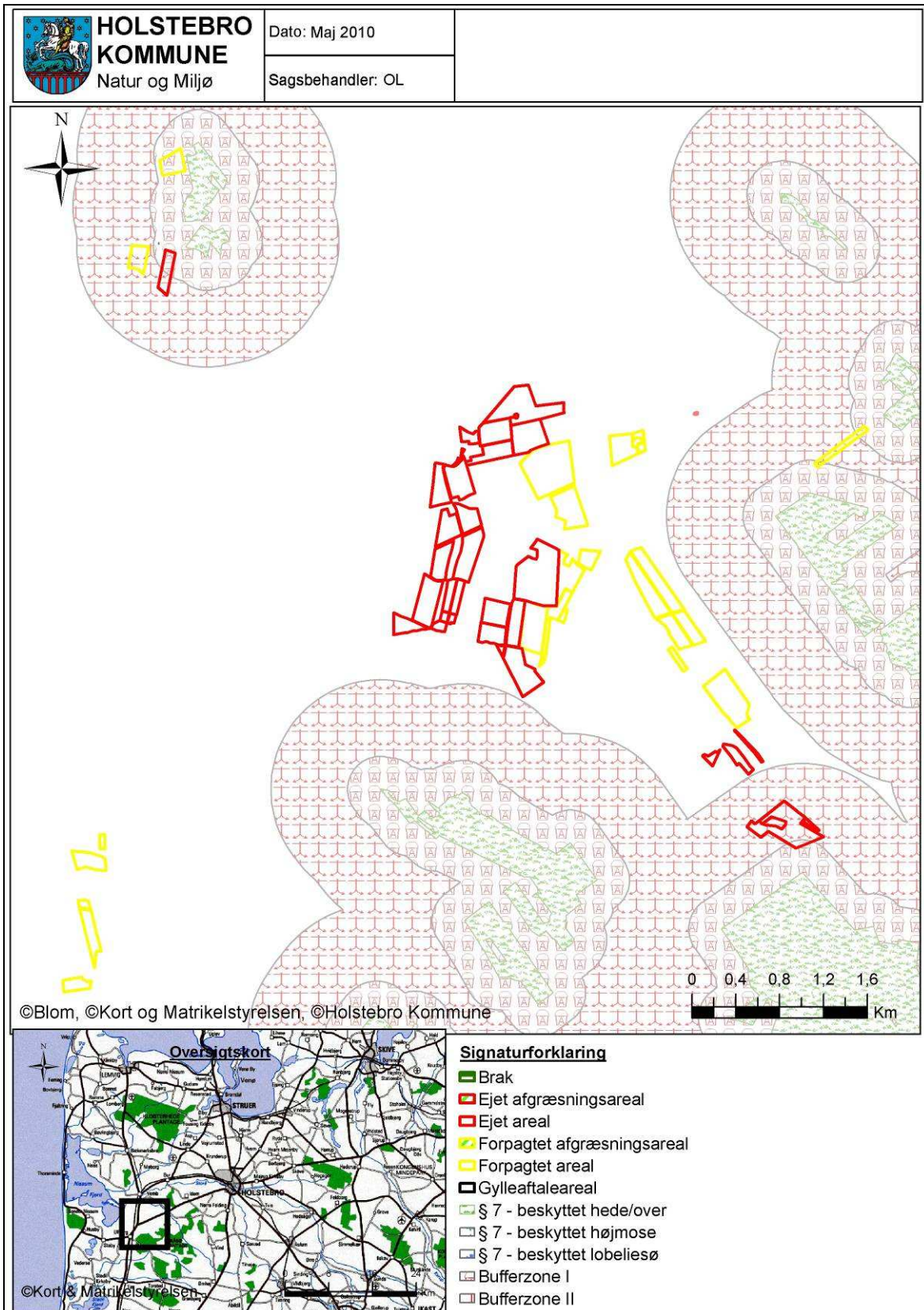

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Arealer indenfor 1000 meter af § 7 natur (bufferzone I og II)

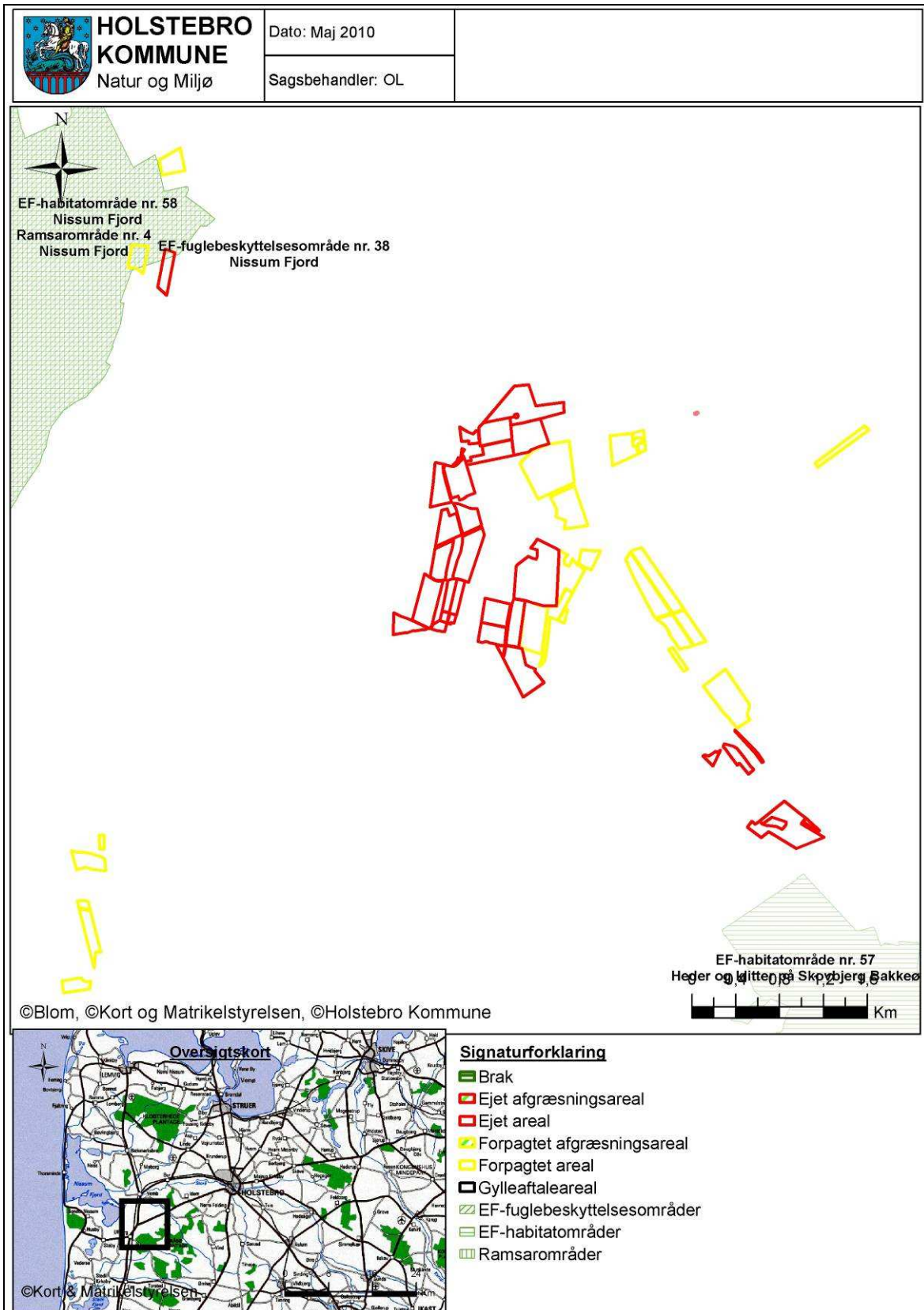

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Arealer beliggende indenfor Natura 2000 områder (mark 21 og 39)

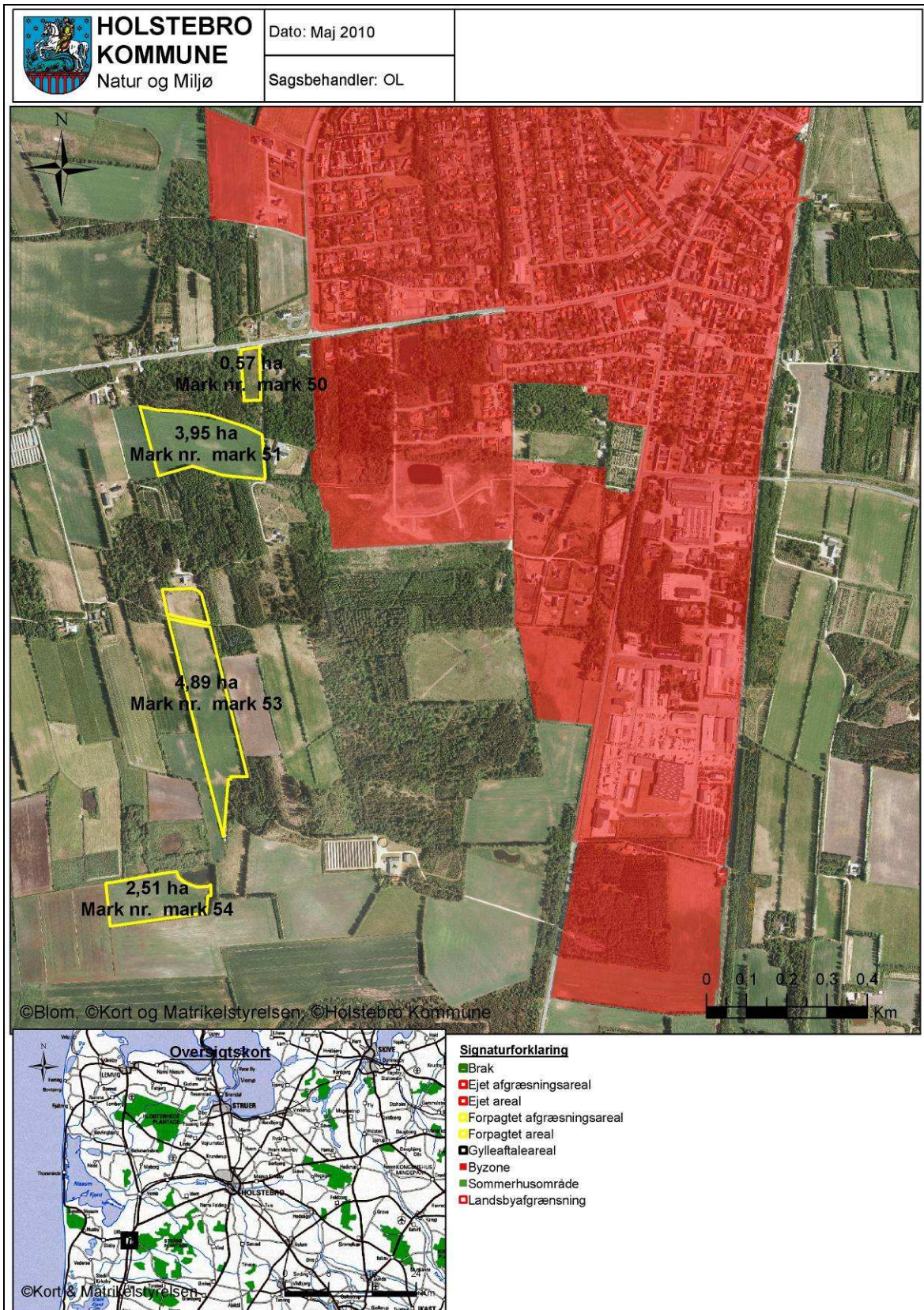

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – arealer indenfor 200 meter fra byzone og boligområder i landzone

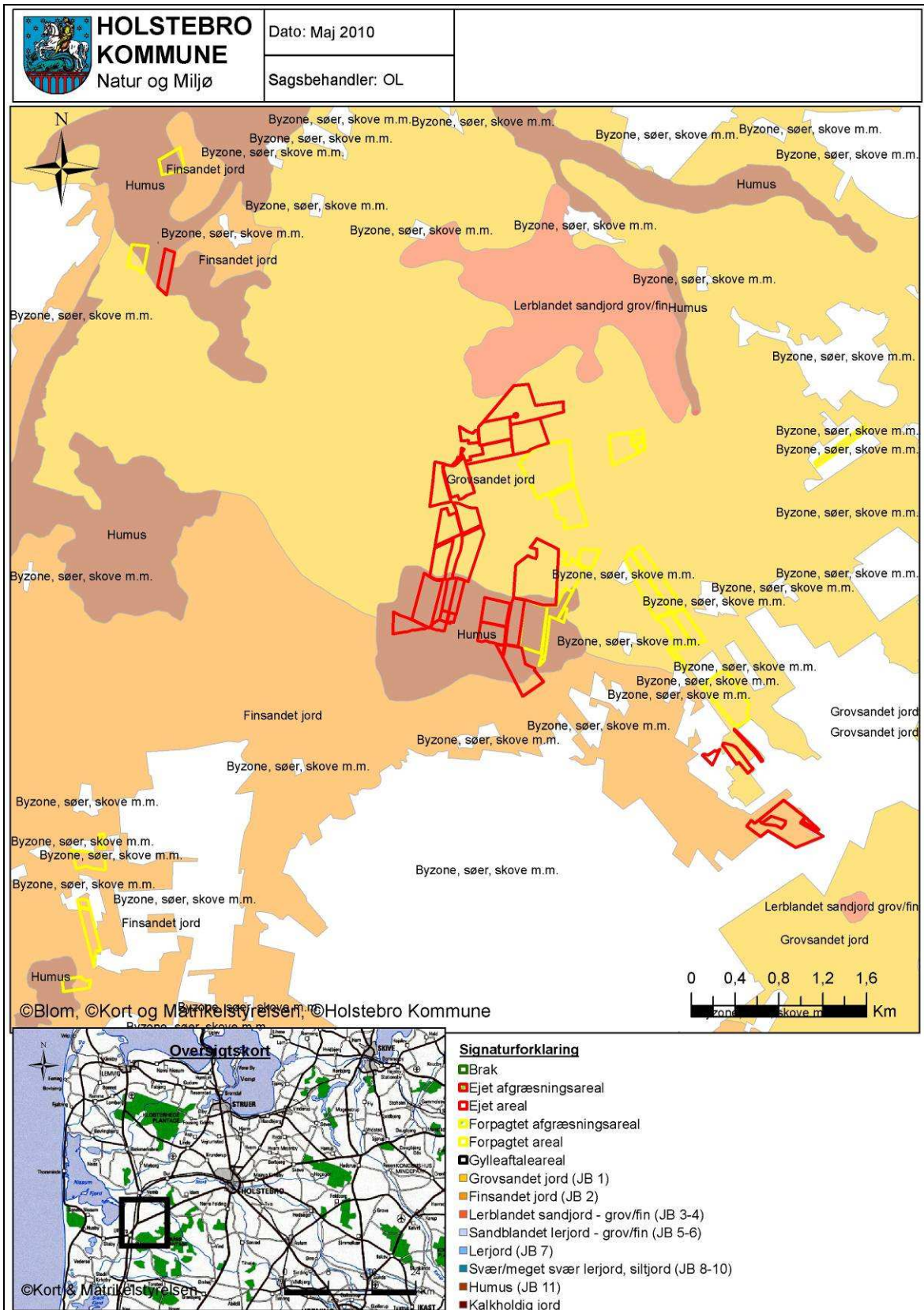

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Jordbundstyper

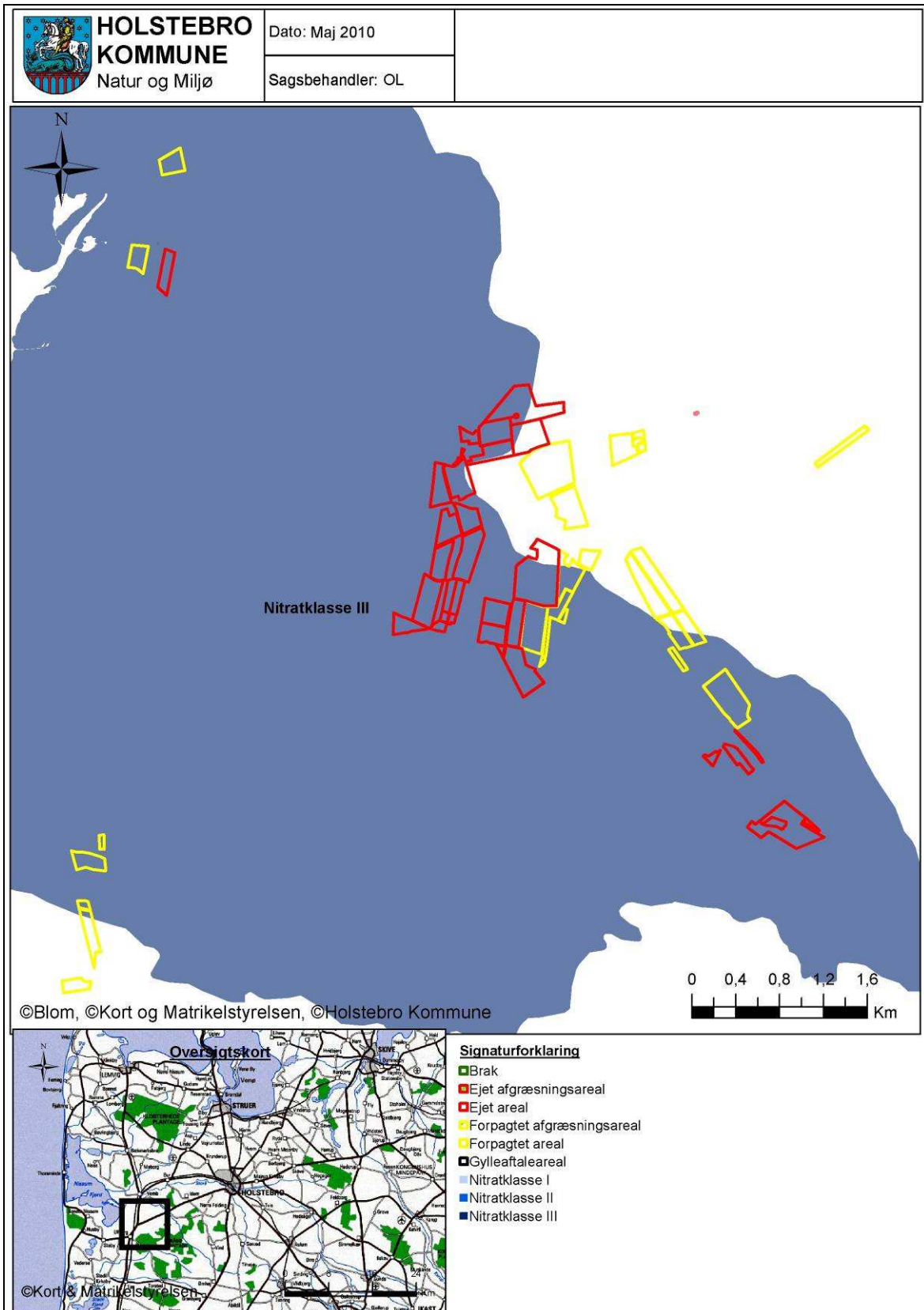

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Nitratklasse områder

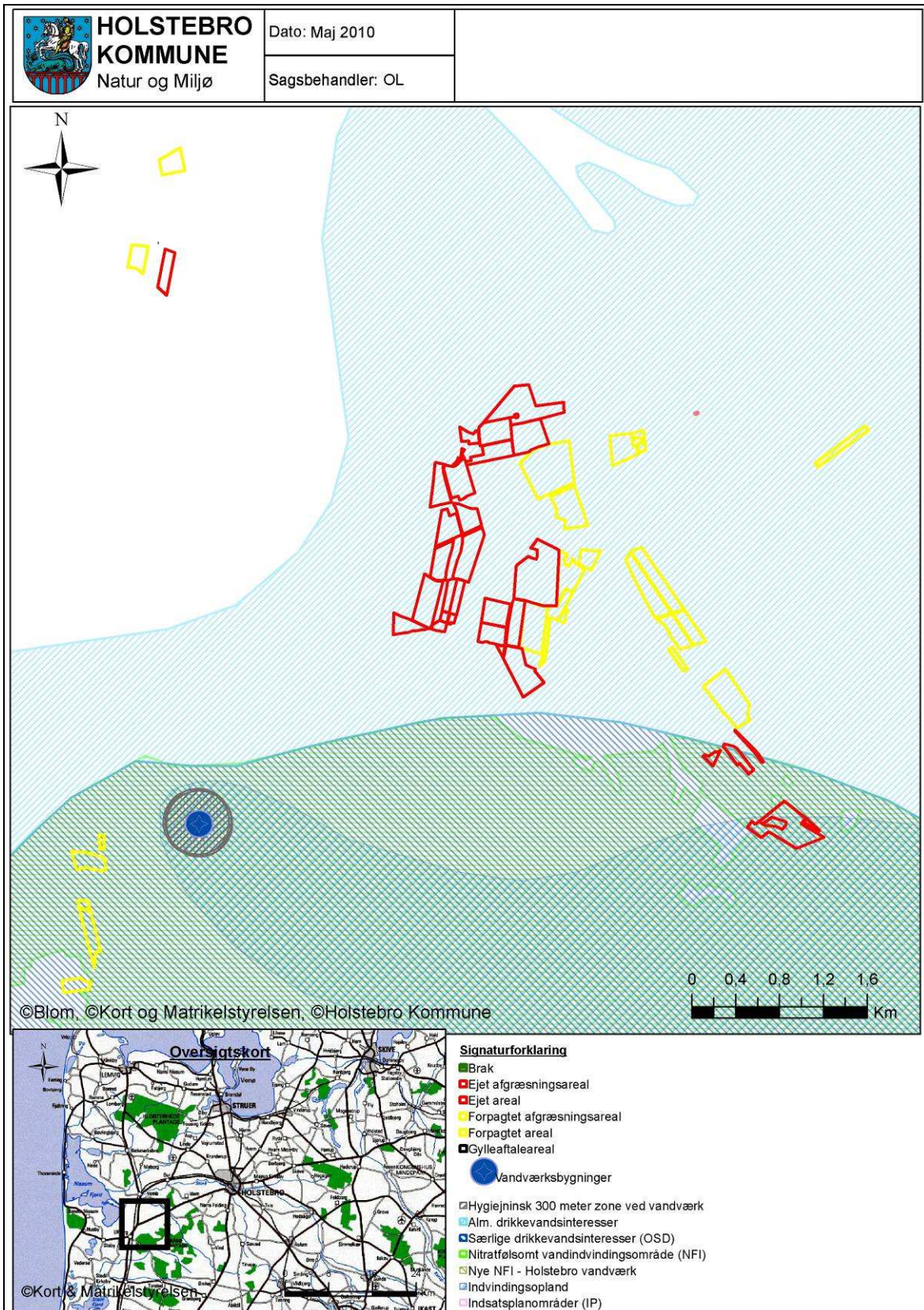

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – Grundvandsområder

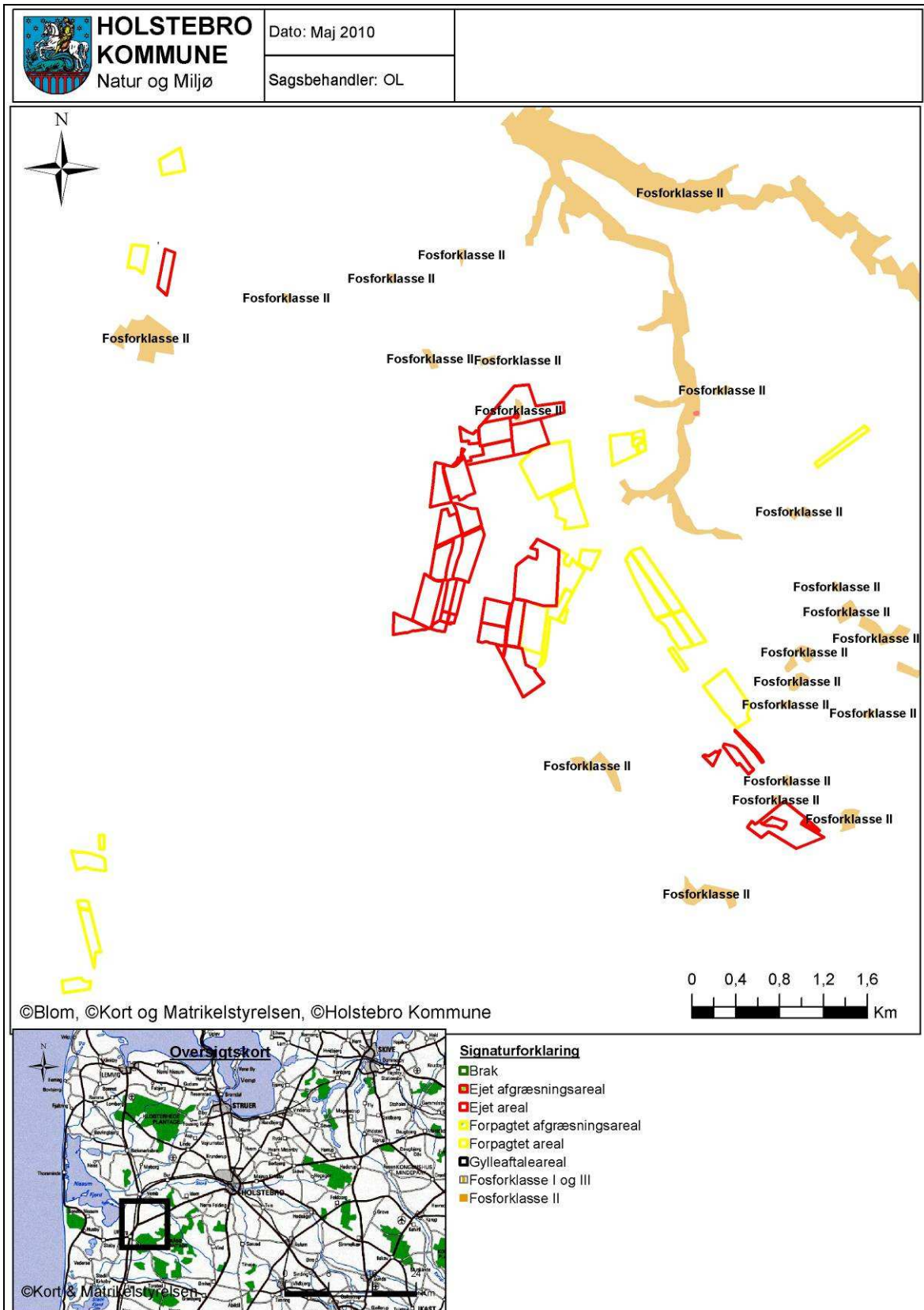

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 - Fosforklasser

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 19 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	antal/de	DE	+ - DE
I alt					

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

ENSILAGE I MARKSTAKKE	
1. Find kortbilag og tegn markstakkens placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. A							
Gyllebeholder nr. B							
....							

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 19 – Driftsjournal - del 2 / 2

MÆLKEKØLINGSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF EJENDOMMEN			
	Dato	Tiltag	Tiltag
Gennemgang af ejendommen af en energifaglig person			

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND og VARME	Januar kvartal			April kvartal			Juli kvartal			Oktober kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
andet												
andet												
andet												

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927